

KÉPZÉSI PROGRAM

az

Oktatás ágazathoz tartozó

Óvodai nevelő

SZAKMÁHOZ

Berettyóújfalú, 2024. május 8.

Tartalomjegyzék

1. A SZAKMA ALAPADATAI	1
2. PÁLYAALKALMASSÁGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK.....	2
2.1 Az ének-zenei alkalmassági vizsga	2
2.2 A beszédalkalmassági vizsga	2
2.3 A testi alkalmassági vizsga.....	3
3. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA	4
3.1 A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként	5
4. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA	9
4.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	9
4.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra	9
4.1.1.1 Álláskeresés 5 óra.....	10
4.1.1.2 Munkajogi alapismeretek 5 óra	10
4.1.1.3 Munkaviszony létesítése 5 óra.....	10
4.1.1.4 Munkanélküliség 3 óra	11
4.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület.....	11
4.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra	11
4.2.1.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések 11 óra.....	14
4.2.1.2 Önéletrajz és motivációs levél 20 óra.....	15
4.2.1.3 „Small talk” –általános társalgás 11 óra	15
4.2.1.4 Állásinterjú 20 óra	15
4.3 Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület.....	16
4.3.1 Élménypedagógia tantárgy 144/72 óra	16
4.3.1.1 Kreatív alkotás 36/18 óra.....	18
4.3.1.2 Szabadidő – játékirányítás, játékszervezés alapjai 36/18 óra	19
4.3.1.3 Mesepedagógia – bábjáték – drámajáték 72/36 óra.....	19
4.3.2 Játékos személyiségfejlesztés tantárgy 72/36 óra	20
4.3.2.1 Ön- és társismeret 36/18 óra	22
4.3.2.2 Önkifejezés nyelvi eszközökkel 18/9 óra	23
4.3.2.3 Viselkedéskultúra 18/9 óra	23
4.3.3 A tanulás tanulása tantárgy 36/36 óra.....	24
4.3.3.1 A tanulás tanulása 36/36 óra.....	26
4.4 A pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok megnevezésű tanulási terület.....	27
4.4.1 Értékteremtő gyermeknevelés tantárgy 247/211 óra	27
4.4.1.1 Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok 27/27 óra	30
4.4.1.2 Fejlődés, érés, nevelés 27/27 óra	30

4.4.1.3	Fejlődés és szocializáció a gyermekkorban 54/54 óra	31
4.4.1.4	A nevelés színterei 36/36 óra.....	31
4.4.1.5	A nevelés módszerei 18/18 óra.....	32
4.4.1.6	A gyermekek fő tevékenységformái 18/18 óra.....	32
4.4.1.7	Inter- és multikulturális nevelés az óvodában 67/31 óra	33
4.4.2	Játékpedagógia tantárgy 165/232	33
4.4.2.1	Az óvodáskor játéka 36/36 óra.....	35
4.4.2.2	Játéktevékenység 49/67 óra.....	35
4.4.2.3	Játékkészség fejlődése és fejlesztése 49/67 óra.....	36
4.4.2.4	Játékkezdményezés és a játék segítése 31/62 óra	36
4.4.3	A gyógypedagógia alapjai tantárgy 85/98 óra.....	37
4.4.3.1	Bevezetés a gyógypedagógiába 18/36 óra.....	39
4.4.3.2	A gyógypedagógia területei 18/31 óra.....	39
4.4.3.3	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek 49/31 óra.....	40
4.4.4	Pszichológia tantárgy 224/219 óra	40
4.4.4.1	„Adottságtól a tehetségig” (A személyiség kibontakoztatása) 36/36 óra	43
4.4.4.2	Általános pszichológia 36/36 óra	43
4.4.4.3	Személyiséglélektan 18/18 óra	43
4.4.4.4	Fejlődéslélektan 36/36 óra.....	44
4.4.4.5	Szociálpszichológia 36/31 óra.....	44
4.4.4.6	A gyermeknevelés pszichológiája 31/31 óra	45
4.4.4.7	Játék- és mesepszichológia 31/31 óra.....	45
4.4.5	Pedagógiai gyakorlat tantárgy 126/126 óra	46
4.4.5.1	"Kicsi vagyok én, majd megnövök én" 18/18 óra	49
4.4.5.2	A gyermekek és az intézmények megismerésének lehetőségei 30/30 óra.....	49
4.4.5.3	A gyermekek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése 30/30 óra	49
4.4.5.4	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása 12/12 óra.....	50
4.4.5.5	Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás 36/36 óra	50
4.5	Óvodai nevelési feladatok megnevezésű tanulási terület 747/766 óra	51
4.5.1	Óvodai nevelés tantárgy 206/232	51
4.5.1.1	Az óvodai nevelés alapjai 36/36 óra.....	56
4.5.1.2	Nevelési területek az óvodában 18/36 óra.....	56
4.5.1.3	Az óvodai tevékenységirányítás módszerei 85/98 óra.....	56
4.5.1.4	Tehetségek az óvodában 67/62 óra.....	57
4.5.2	Óvodai gyakorlat tantárgy 541/534 óra	57
4.5.2.1	A gyermekek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése 152/129 óra.....	60
4.5.2.2	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása 103/98 óra.....	61
4.5.2.3	Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás 134/129 óra	61

4.5.2.4	Családi krízisek megjelenése az óvodában 67/80 óra.....	62
4.5.2.5	Intézményen belüli és kívüli programok, a hagyományörzés lehetőségei 85/98 óra.....	62
4.6	Gondozás és egészségnevelés megnevezésű tanulási terület	62
4.6.1	Gondozás és egészségnevelés tantárgy 72/72 óra	62
4.6.1.1	Egészségvédelem 18/18 óra.....	65
4.6.1.2	Személyi gondozás 18/18 óra	65
4.6.1.3	Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek 18/18 óra	65
4.6.1.4	Betegség tüneteit mutató gyermek gondozása 18/18 óra	66
4.7	Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű tanulási terület.....	66
4.7.1	Gyermek, család, társadalom tantárgy 129/134 óra.....	66
4.7.1.1	Családi mentálhigiéné 18/18 óra	69
4.7.1.2	Családszociológia 49/54 óra	69
4.7.1.3	Gyermekvédelem 62/62 óra.....	70
4.8	Kommunikáció megnevezésű tanulási terület.....	70
4.8.1	Hatékony pedagógiai kommunikáció tantárgy 49/98 óra	71
4.8.1.1	A kommunikáció és zavarai 9/18óra	72
4.8.1.2	Beszédművelés, beszédtechnika 22/49 óra.....	73
4.8.1.3	Konfliktuskezelés az óvodában 18/31 óra	73
4.9	Gyermekirodalom megnevezésű tanulási terület.....	73
4.9.1	Gyermekirodalom tantárgy 36/36 óra.....	74
4.9.1.1	Gyermekirodalom 36/36 óra.....	75
4.10	Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	77
4.10.1	IKT a pedagógiában tantárgy 31/31 óra	77
4.10.1.1	IKT a pedagógiában 31/31 óra	80
4.10.2	Zenei nevelés tantárgy 67/67 óra.....	81
4.10.2.1	Zenei nevelés 67/67 óra.....	83
4.10.3	Mozgáskultúra tantárgy 18/31 óra.....	85
4.10.3.1	Mozgáskultúra 18/31 óra	88

1. A SZAKMA ALAPADATAI

Az ágazat megnevezése: Oktatás ágazat

A szakma megnevezése: Óvodai nevelő (kizárólag felsőoktatási intézménnyel kidolgozott szakmai oktatás megszervezése esetén)

A szakma azonosító száma: 5 0188 25 02

A szakma szakmairányai: -

A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5

Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás

Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -

Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;

Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés: 160 óra

2. PÁLYAALKALMASSÁGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

2.1 Az ének-zenei alkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkező alkalmas-e az óvodai nevelő pályára, a szükséges zenei ismeretek elsajátítására.

Feladat:

- a hallásvizsgálat keretében legalább 5 magyar népdal vagy műzenei szemelvény előadása emlékezetből, szabad választás alapján,
- a zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása tapsolással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással.

Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a jelentkező rendelkezzen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.

2.2 A beszédalkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkezőt beszédállapota alkalmassá teszi-e az óvodai nevelő pályára.

Feladat:

- 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelölik ki. A jelentkezőnek a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt adnak.

A szóbeli szövegalkotó képesség felmérése kötetlen beszélgetés keretében zajlik.

Az elbírálás szempontjai:

- Vannak-e a jelentkezőnek hangképzési zavarai (pöszeség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák).
- A jelentkező beszédritmusában észlelhetők-e súlyos zavarok (dadogás, értelemzavaró haddarás, lepegés, pattogás).
- A felolvasás mennyire értelmes, követhető, kifejező.
- A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.

2.3 A testi alkalmassági vizsga

Célia: annak megállapítása, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az óvodai testnevelés gyakorlati anyag elsajátításának.

Követelmények:

- oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése, a főbb alapformák végeztetésével (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások),
- egyensúlyozó járás fordulatokkal, két számolyra helyezett felfordított padon,
- néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egy lábról, érkezés páros lábra, guggolásba,
- labdaadogatások helyben futás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfűjt labdával,
- labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel.

Kizáró okok:

- a testnevelés alóli teljes felmentés.

A jelentkezőnek írásban **nyilatkoznia kell arról, hogy nincs olyan betegsége, ami akadályozná tanulmányainak folytatását**, továbbá arról, hogy nem szenved diszlexiában, diszgráfiában, diszkalkuliában, pszichés és mentális zavarban, és erre hivatkozva tanulmányai során nem kér felmentést. A diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, pszichés és mentális zavar a felvételt kizáró okok.

Felvétel esetén az óvodai nevelő képzésben a szakmai gyakorlaton való részvételhez a tanulónak előzetesen részt kell vennie a foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálaton, mert az óvoda járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületnek minősül (az ezt igazoló egészségügyi kiskönyvet a beiratkozáskor kell bemutatni).

3. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

3.1 A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszama	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszama	
Évfolyam összes előírt óraszama	252	324	504	504	744	2328				
Számított óraszám	252	324	504	504	744	2328	1260	1085	2345	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
	Tanulási terület összórászáma	18	0	0	0	0	18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	"Small talk" általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	Tanulási terület összórászáma	0	0	0	0	62	62	0	62	62
Ágazati kompetenciafejlesztés	Élménypedagógia	72	72	0	0	0	144	72	0	72
	Kreatív alkotás	36					36	18		18
	Szabadidő – játékirányítás, játékszervezés alapjai	36					36	18		18
	Mesepedagógia – bábjáték, drámajáték		72				72	36		36
	Játékos személyiségfejlesztés	72	0	0	0	0	72	36	0	36
	Ön- és társismeret	36					36	18		18
	Önkifejezés nyelvi eszközökkel	18					18	9		9
	Viselkedéskultúra	18					18	9		9
	A tanulás tanulása	36	0	0	0	0	36	36	0	36
	Tanulási terület összórászáma	180	72	0	0	0	252	144	0	144

Pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok	Értéktanteremtő gyermeknevelés	0	108	72	36	31	247	180	31	211
	Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok		27				27	27		27
	Fejlődés, érés, nevelés		27				27	27		27
	Fejlődés és szocializáció a gyermekkorban		54				54	54		54
	A nevelés szinterei			36			36	36		36
	A nevelés módszerei			18			18	18		18
	A gyermek fő tevékenységformái			18			18	18		18
	Inter- és multikulturális nevelés az óvodában				36	31	67		31	31
	Játékpedagógia	0	0	36	36	93	165	108	124	232
	Az óvodáskor játécai			36			36	36		36
	Játéktevékenység				18	31	49	36	31	67
	Játékkészség fejlődése és fejlesztése				18	31	49	36	31	67
	Játékkezdeményezés és a játék segítése					31	31		62	62
	A gyógypedagógia alapjai	0	0	36	18	31	85	36	62	98
	Bevezetés a gyógypedagógiába			18			18	36		36
	A gyógypedagógia területei			18			18		31	31
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek				18	31	49		31	31
	Pszichológia	0	36	54	72	62	224	126	93	219
	Az adottságtól a tehetségig		36				36	36		36
	Általános pszichológia			36			36	36		36
	Személyiséglélektan			18			18	18		18
	Fejlődéslélektan				36		36	36		36
	Szociálpszichológia				36		36		31	31
	A gyermeknevelés pszichológiája					31	31		31	31
	Játék- és mesepszichológia					31	31		31	31
	Pedagógiai gyakorlat	54	72	0	0	0	126	126	0	126
„Kicsi vagyok én, majd megnövök én”	18					18	18		18	
A gyermek és az intézmény megismerésének lehetőségei	18	12				30	30		30	
A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	18	12				30	30		30	

	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása		12				12	12		12
	Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás		36				36	36		36
	Tanulási terület összes óraszama	54	216	198	162	217	847	576	310	886
Óvodai nevelési feladatok	Óvodai nevelés	0	0	72	72	62	206	108	124	232
	Az óvodai nevelés alapjai			36			36	36		36
	Nevelési területek az óvodában			18			18	36		36
	Az óvodai tevékenységirányítás módszerei			18	36	31	85	36	62	98
	Tehetségek az óvodában				36	31	67		62	62
	Óvodai gyakorlat	0	0	144	180	217	541	162	372	534
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése			54	36	62	152	36	93	129
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása			36	36	31	103	36	62	98
	Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás			36	36	62	134	36	93	129
	Családi krízisek megjelenése az óvodában				36	31	67	18	62	80
	Intézményen belüli és kívüli programok, hagyományörzés lehetőségei			18	36	31	85	36	62	98
	Tanulási terület összes óraszama	0	0	216	252	279	747	270	496	766
	Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés	0	36	36	0	0	72	72	0
Egészségvédelem			18				18	18		18
Személyi gondozás			18				18	18		18
Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek				18			18	18		18
Betegség tüneteit mutató gyermek gondozása				18			18	18		18
Tanulási terület összes óraszama		0	36	36	0	0	72	72	0	72
Családpedagógiai alapismeretek	Gyermek, család, társadalom	0	0	0	36	93	129	72	62	134
	Családi mentálhigiéné				18		18	18		18
	Családszociológia				18	31	49	54		54
	Gyermekvédelem					62	62		62	62
	Tanulási terület összes óraszama	0	0	0	36	93	129	72	62	134
Kommunikáció	Hatékony pedagógiai kommunikáció	0	0	0	18	31	49	36	62	98
	A kommunikáció zavarai				9		9	18		18

	Beszédművelés, beszédtechnika				9	13	22	18	31	49
	Konfliktuskezelés az óvodában					18	18		31	31
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	0	18	31	49	36	62	98
Gyermekirodalom	0	0	36	0	0	36	36	0	36	36
Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	IKT a pedagógiában					31	31		31	31
	Zenei nevelés				36	31	67	36	31	67
	Mozgáskultúra			18			18		31	31
Egybefüggő szakmai gyakorlat			140			140	160		160	160

4. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

4.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

4.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: -

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: -

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megjelenésében igényes viselkedésben visszafogott. Elkötelezett a szabályos	
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresési módszereit	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérére érintő változások nyomán követésére.	Internetes álláskeresési portálokra információkat keres, rendszerez

A tantárgy témakörei

4.1.1.1 Álláskeresés

5 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
 Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

4.1.1.2 Munkajogi alapismeretek

5 óra

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

A tipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

4.1.1.3 Munkaviszony létesítése

5 óra

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

4.1.1.4 Munkanélküliség

3 óra

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresői számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknél (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

4.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során megfelelő idegen nyelvű kommunikáció.

4.2.1 *Munkavállalói idegen nyelv tantárgy*

62/62 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresői lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett

kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértésük az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségmértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
<p>Internetes álláskeresőoldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.</p>	<p>Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erőseinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukciónak). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.</p>	<p>Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.</p>
<p>A tartalmi és forma követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.</p>	<p>Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és forma követelményeit</p>			<p>Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajz típusoknak megfelelő dokumentumot.</p>
<p>A tartalmi és forma követelményeknek megfelelő motivációslevelet ír, melyet amegpályázandó állásajánlatához igazít.</p>	<p>Ismeri a motivációs levél tartalmi követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven</p>			<p>Szövegszerkesztőprogram segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.</p>

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségmértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével	Ismeri az álláskeresés folyamatát.			Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.			A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókinccsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetéssorán vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.			

4.2.1.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

11 óra

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókinccset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy

saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, állás-kereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

4.2.1.2 Önéletrajz és motivációs levél

20 óra

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képesé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát. Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

4.2.1.3 „Small talk” –általános társalgás

11 óra

A „small talk” elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a „small talk” során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport).

A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

4.2.1.4 Állásinterjú

20 óra

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással

is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

4.3 Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

252/144 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

Az Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület feldolgozása élmény- és gyakorlatorientált tartalomfeldolgozást igényel. A képességek fejlesztése a hangsúlyos, az információtartalom pedig megalapozza a tanulók későbbi foglalkozásához szükséges elméleti tudását. Az élménypedagógia és a játékos személyiségfejlesztés tantárgyak témakörei fejlesztik a tanulók önismeretét, viselkedéskultúráját, kommunikációját, valamint kreativitását. Segíti önmaguk és mások reális önértékelését. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét. A tanulási terület valamennyi tantárgyának oktatását 12-16 fős csoportokban javasolt megvalósítani.

4.3.1 Élménypedagógia tantárgy

144/72 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a vizuális kommunikációt, jelek értelmezését a vizuális nyelvben, kultúrát, népművészetet, környezetés tárgykultúrát, esztétikumot. A tanuló ismerje meg a dekoráció, ajándékés játékkészítés folyamatát, valamint tisztában legyen a szemléltető eszközök készítésének lehetőségeivel és technikáival. A tanulók a tantárgysegítségével képesek lesznek játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni, megismerik a mesepedagógia lehetőségeit, a meseterápia módszerét, hogy később szociális területen vagy az oktatás-nevelés folyamatában ezt hasznosítani tudják.

A mesék személyiségfejlesztő hatását, az alkotás örömeinek érzését, illetve a dramatikus nevelésben rejlő lehetőségeket tudatosítják a tantárgyat tanuló fiatalok, emellett történetalkotással, bábjátékokkal fejlesztik szövegalkotó képességüket, kreativitásukat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális

elvárások: pedagógiatanár, okleveles rajztanár (vizuális kultúra tanár, vizuális és környezetkultúra tanár)

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A pedagógus/szakember instrukciói alapján irányítja a játéktevékenységet.	Kiválasztja és meghatározza a különböző életkorok jellemző játéktevékenységeit és eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi munkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és testi épiségének figyelembevételével irányítja.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás
Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket készít.				
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységeket és közreműködik a megvalósításában.	Tudja az életkornak megfelelő művészetitevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatívközpont tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészetitevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Meghatározza a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepéleteit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepéletek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepekhez, hagyomá-	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
			nyokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	
Segíti a kreatív alkotó tevékenységek előkészítését és lebonyolítását.	Ismeri a különböző népművészeti és kreatív alkotó technikákat.	Felelősen és környezettudatosan használja a kreatív foglalkozások eszközeit, anyagait. Ügyel a biztonságos munkavégzésre.	Törekszik kreativitásának fejlesztésére. Támogatja a gyermekek önálló kezdeményezéseit.	Digitális forrásokat keres, ezeket felelősen használja.
Kiválasztja a gyermekek életkorának megfelelő mesét, dramatikusan játékos előadást, színházi előadást. Átélessel mesél.	Meghatározza a mese és a meseterápia a bábjáték és a dramatikusan játékos fajtáit.	A foglalkozások lebonyolítása során a pedagógus útmutatása szerint jár el.	Figyelembe veszi a gyermekek személyiségét és egyéni igényeit.	

A tantárgy témakörei

4.3.1.1 Kreatív alkotás

36/18 óra

Az óvodai dekorációk szerepe, fajtái
Óvodai dekorációk, faliújságok szerepe, készítése
Népművészet, népművészeti technikák
Tárgykészítő játékok módszertana
Népi kismesterségek módszertana
Népi kézművesség természetes anyagokból
Különböző anyagok hagyományos és újszerű felhasználása
Kézműves technikák alapjai (kreatív hobby)
Tárgyak készítéséhez használható anyagok és tulajdonságaik
Tanulók által is elkészíthető ajándékok
Ünnepekhez kapcsolódó ajándékok
Újrahasznosított anyagból készült ajándékok
Bábkészítés

4.3.1.2 Szabadidő – játékirányítás, játékszervezés alapjai

36/18 óra

A játékok általános jellemzői

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében

A játék fajtái: gyakorlójáték, konstruálójáték, barkácsolás, bábjáték, szerepjáték, intellektuális játék, társasjáték

Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal

Sportjátékok fajtái

A sportjátékok szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai

A sport szerepe a személyiség fejlődésében

A gyermekjátékok biztonsági előírásai

Biztonságossági és egészségügyi követelmények

A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben

A játék „öngyógyító” szerepe

Önismereti játékok fajtái, formái

Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjáték feszültségoldó hatásai

Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok

A játékvezető feladatai

A játékvezetővel szemben támasztott elvárások

A játékos csoportfoglalkozásokon résztvevők csoportdinamikai fejlődése

Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében

Korunk játécai: fantasyjátékok és virtuális játékok, ezek előnyei és veszélyei

A néphagyományok, ősi magyar néphagyományok és népi játékok

Az átlagtól eltérő játékfejlődés

A játék, mint terápiás eszköz

4.3.1.3 Mesepedagógia – bábjáték – drámajáték

72/36 óra

Mi a mesepedagógia?

Mondókák, mesék és az életkori sajátosságok összefüggései

A mesék szimbolikus nyelve

A meseterápia elvei, témakörei

Királyfik és királylányok

A felnőtté válás, úton lévők meséi
Életválságok meséi
Az öregedés, a halál témája a mesékben
Mesélés eszközei, játékeszközök alkotása (jelmez-, bábkészítés)
Környezettudatos játékok, tárgyak metamorfózisa
A szerepjátékok világa
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
A dramatikus nevelés pozitív hatásai
A bábjátékok és alkalmazási lehetőségük
Az alkotó folyamat varázsa
Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása
Színházas tevékenység (versés prózamondás, jelenet, előadás)
Színházi gyermekelőadás, bábelőadás megtekintése

4.3.2 Játékos személyiségfejlesztés tantárgy

72/36 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja a tanulók önismeretének fejlesztése, a pozitív énkép kialakítása, a tanulók felkészítése a tudatos és hatékony viselkedéskultúrára. A tanulók váljanak képessé az egészséges önérvényesítésre, és építsék ki az ehhez szükséges kommunikációs eszköztárat, tudatosítsák az eredményes kommunikáció feltételeit. A tanulók ismerjék meg saját képességeiket, készségeiket. Különösen fontos a magatartási, illetve viselkedésformák jelentőségének megerősítése, az empatikus készségek fejlesztése. A tanulók ismerjék meg a kulturált viselkedés, a hétköznapi protokoll fogalmait, szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, magyartanár

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteltben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít.
Birtokában van az erőszakmentes kommunikáció módszereinek, és törekszik azok használatára.	Kiválasztja az aszertív kommunikációs eszközöket.	Asszertív, önérvényesítő módon kommunikál.	Szándékait, igényeit úgy fejezi ki, hogy figyelembe veszi a rábízott gyerekek, kollégái igényeit, szándékait.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata.
Megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal nyilvánul meg, és gondolatait kifogástalan nyelvhelyességgel fogalmazza meg.	A beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit ismeri, anyelvhelyesség szabályait alkalmazza.	Ügyel a helyes artikulációra, légzéstechnikára és a kifogástalan nyelvhelyességre.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmusmegválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával nyelvhelyességgel beszél.	Hatékonyan tudja használni az internetes levelező rendszereket.
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenését, mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek/tanuló számára.	Etikus és kulturált online kommunikációra képes.
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Meghatározza a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet típusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az online térben abeszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvánoskommunikációjáért, megosztásaiért(képek, kommentek, bejegyzésekstb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	

A tantárgy témakörei

4.3.2.1 Ön- és társismeret

36/18 óra

Az énkép fogalma

Testi önismeret és önkifejezés

Nyílt és rejtett tulajdonságok

Az énkép és énídeál távolsága

Szorongás és stressz

Feszültségcsökkentő gyakorlatok

Önbizalom és önérvényesítés

Hatékony énbemutató

Az identitás fogalma és összetevői

Család-gyökerek megismerése

Jövőkép

Érdeklődés és pályamotiváció

Pályaszocializáció

Önismereti játékok

Szerepjátékok

Szituációs játékok

Énvédő mechanizmusok

A szocializáció és jelentősége a személyiség alakulásában

Ki vagyok? Johari-ablak

A személyiség

Személyiségfejlődés

Az egyéniség és a jellem

Az ideál

A visszajelzés

Miért fontos a pedagógiai munkát végzőnek önmagát ismernie?

Bevezető a gyakorlati önfeltáró munkába

Önnevelés, önelfogadás és önbecsülés

Az emberi szükségletek rendszere

A mentális egészség fogalma, tényezői

4.3.2.2 **Önkifejezés nyelvi eszközökkel**

18/9 óra

A beszéd fontossága

A beszéd fejlődése

A gyermek nyelve, a gyermek önkifejezése

A gyermek megértésének feltételei

A (beszéd) megértés fontossága

Érts szót!

Az aktív figyelem, meghallgatás jelentősége

Az önkifejezés módjai

A nyelv és beszéd, mint az önkifejezés eszköze

Az önkifejezés nyelvi lehetőségei

A hiteles és pontos megfogalmazás jelentősége Fogalmazz pontosan!

Mondd érthetően!

A szókincs fontossága az önkifejezésben

A szókincs bővítésének lehetőségei

A szókincs bővítésének forrásai

Mondd másképp! A megfogalmazás módja a stílus, maga az ember

4.3.2.3 **Viselkedéskultúra**

18/9 óra

Viselkedés és magatartáskultúra

Kapcsolatok a mindennapokban

Családon belüli viselkedésformák

A hétköznapi protokoll

Megjelenéskultúra

A társalgási élet speciális szabályai

Étkezési kultúra

Munkahelyi társas klíma

Helyzetgyakorlatok

4.3.3 A tanulás tanulása tantárgy

36/36 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy olyan képességek, készségek birtokába juttassa a diákokat, amelyek segítségével hatékony egyéni tanulási módszereket, stratégiákat alakíthatnak ki. Ezek birtokában a tanulók javíthatják iskolai teljesítményüket, későbbi pályaválasztásukat, sikeres továbbtanulásukat, segíthetik felnőtt életükben való boldogulásukat. A későbbiekben pedig rugalmas gondolkodású, kreatív, folyamatos megújulásra kész szakemberekké válhatnak, akiket bárhol szívesen foglalkoztatnak majd.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pedagógiai diplomával rendelkező oktató.

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza saját erősségeit és gyengeségeit, hibáit felismeri.	Tisztában van a tanulást befolyásoló külső, belső és lelki tényezők szerepével.	Értsék az élet-hosszig tartó tanulás szükségességét, legyenek képesek az önálló tanulásra.	Törekszik a hiányosságok megismerésére és korrigálására.	Digitális technikák segítségével jegyzetet készít.
Meghatározza saját tanulási stílusát.	Ismeri a tanulási stílusok fajtáit és megismerésének módszereit.	Tudatosan alkalmazza a tanulási stílusának megfelelő tanulási technikákat.	Folyamatosan fejleszti és változtatatosan alkalmazza a különböző technikákat.	Digitális tartalmak készítése és használata
A tanulási feladatnak megfelelően használja az szükséges eszközöket, pl. szótárak, lexikonok, atlaszok, az egyéni tanulást segítő számítógépes programok.	Kiválasztja a hatékony tanulást elősegítő módszereket és eszközöket, információ forrásokat.	Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen eszközhasználati készségeit, képességeit fejleszti.	Probléma helyzetekben megkeresi és használja a megfelelő információhordozókat.	Digitális, internet alapú tanulási eszközök használata. Online tanulási terek használata
Legyen képes rögzíteni és pontosan előhívni szövegeket, különböző információkat.	Ismeri azokat a tanulási technikákat, amelyek segítségével képes a szövegek rögzítésére, előhívására.	Értse, tudja a megismert technikák fontosságát.	Alkalmazza a mindennapokban a megismert tanulási technikákat.	Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.

A tantárgy témakörei

4.3.3.1 A tanulás tanulása

36/36 óra

Tanulási motiváció

Tanulás és teljesítmény

Figyelem – fegyelem, az aktív figyelem kérdése

Emlékezés

Az emlékezés technikái

A tanulás általános feltételei

A tanulás külső körülményei

Tanulási stílusok

Elemi tanulási technikák

Összetett tanulási technikák

Szorongás tanulás – teljesítmény

A pihenés és tanulás összefüggései

A rendszeresség, folyamatosság kérdése

Tantárgyspecifikus technikák Mit hogyan érdemes tanulni?

Hogyan nem érdemes tanulni?

A módszerek, stílusok egyéni különbözőségei

Az önellenőrzés és módjai

Sikerélmény a tanulásban

4.4 A pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

847/886 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

A pedagógia, pszichológiai és gyógypedagógiai feladatok tanulási terület elsajátításával a tanuló korszerű pedagógiai, pszichológiai és gyógypedagógiai ismereteket szerez, amely lehetővé teszi az oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködést. Megismeri az általános pedagógia, tanulásirányítás-didaktika, a nevelélmélet és a neveléstörténet, általános pszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia, alkalmazott pszichológia és gyógypedagógia alapvető műveltséganyagát. Segíti önmaguk és mások reális önértékelését. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét.

4.4.1 Értékteremtő gyermeknevelés tantárgy

247/211 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre. A tanulók képessé váljanak az oktatás és nevelés alapvető fogalmait és folyamatait komplexen értelmezni és szakmai tudásuk birtokában segítséget nyújtani a különböző oktatási-nevelési intézményekben. A tanulók ismerjék meg a gyermekek/tanulók céltudatos személyiségfejlesztésének folyamatait, a nevelő és oktató munka színtereit, módszereit, eszközeit, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, okleveles gyógypedagógus

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a nevelési folyamat jellemzőit. Felismeri a nevelésicél és a nevelés feladatés eszközzrendszerének a kapcsolatát.	Meghatározza a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat és eszközzrendszerét.	Az oktató, nevelő munkában együttműködik a pedagógussal a foglalkozáson/tanórákon.Segít a foglalkozások előkészületében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	<p>Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.</p> <p>Az információforrások kritikus használata.</p> <p>Létrehoz és használ digitális tartalmakat.</p> <p>Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.</p>
Szakszerűen használja a nevelés alapfogalmait.	Meghatározza az adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás fogalmát.	Munkája során segíti a pedagógust gyermekek minél körültekintőbb megismerésében ésfejlődésük elősegítésében.	Fontosnak tartja a gyermekek egyéniképességeinek a kibontakoztatását.	
Szakszerűen értelmezi a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Együttműködik a pedagógussal a nevelési folyamatban.	Elkötelezett a gyermekek nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	
Meghatározza az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Ismeri az érték és norma szerepét a nevelés folyamatában.	Segíti a pedagógust az érték közvetítésben, a nevelési célok megvalósításában.	Fontosak számára az emberi értékek és a közösségi normák.	
Képes a nevelési módszereket a nevelési folyamatban betöltött szerepük alapján csoportosítani és alkalmazni.	Tudja a nevelési módszer fogalmát, típusait, kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A pedagógus irányítása mellett alkalmazza a megfelelő nevelési módszereket.	Munkája során fontosnak tartja a megfelelő nevelési módszerek alkalmazását	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a nevelő modell szerepét, valamint a vezetési, nevelési stílus hatását az egyén és a gyermekközösség viselkedésére, teljesítményére.	Azonosítja és megérti a nevelési, vezetési stílusokat és a nevelő modell szerepét.	Együttműködik a pedagógussal a gyermekközösségek vezetésében.	Fontosnak tartja apéldamutatást és az ösztönző, elfogadó nevelési lékört.	
Értelmezi a játék, a munka jellegű tevékenység és a tanulás szerepét, jelentőségét a nevelés folyamatában.	Meghatározza a kisgyermekkorú, az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek fő tevékenységformáit.	Tevékenyen részt vesz a gyermekek alapvető tevékenységeinek a kialakításában, szervezésében, megvalósításában.	Fontos számára a nevelési folyamatban a gyermekek minél szélesebb körű tevékenységeinek biztosítása.	
Értelmezi az egyes életkorokban az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek jelentőségét.	Tudja a szocializáció fogalmát, színtereit, megérti a szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszerét.	Pedagógus irányítása mellett segíti a gyermekek szociális fejlődését.	Együttműködik a szülőkkel és a pedagógussal a gyermek szociális fejlődésének érdekében.	
Azonosítja a család szerepét az egyén személyiségfejlődésében.	Ismeri a család szerkezetét, funkcióját, típusait és a családi nevelés jellemzőit.	Segíti a pedagógust a családlátogatások szervezésében, lebonyolításában.	A szakmai etika szabályait betartva részt vesz a gyermek, a család és az intézmény kapcsolatában.	
Felismeri a kortársak és az intézmények jelentőségét a szocializáció folyamatában.	Megérti a kortársak és a különböző nevelési, valamint közművelődési intézmények szocializációban betöltött szerepét	A pedagógus útmutatása alapján segíti a gyermekközösségek működését, valamint programokat szervez a közös élmények megszerzése érdekében	Motiválja a gyermekeket a közös események, élmények, tapasztalatok megélésére.	

A tantárgy témakörei

4.4.1.1 Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok

27/27 óra

A pedagógia tárgya, célja, feladata

A pedagógia a tudományok rendszerében

A pedagógia, mint inter- és/vagy multidiszciplináris tudomány

A pedagógia területei

Gyermekkor régen és ma

A gyermekkor jellemzői az őskortól napjainkig (a gyermekekről kialakított kép, a gyermeknevelés alapelvei, a gyermekek jellemző tevékenységei)

Az intézményes kisgyermeknevelés kezdetei Magyarországon (Brunszvik Terézia, Bezerédy Amália)

Reformpedagógiai irányzatok (Waldorf, Montessori, Freinet, Rogers stb.)

Pedagógiai törekvések a XX-XXI. században (KIP program, távoktatás, digitális, online oktatás stb.)

4.4.1.2 Fejlődés, érés, nevelés

27/27 óra

A nevelés fogalma, célja, feladata

A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

A nevelhetőség kérdésköre

Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma

A nevelés feladatés eszközrendszere

A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

Az értelmi nevelés

Az érzelmi nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az erkölcsi nevelés

Az esztétikai nevelés

A környezeti nevelés

Az érték és norma a nevelés folyamatában

Az értékek, értékrendek felosztása

Kollektív értékek

Individuális értékek

4.4.1.3 Fejlődés és szocializáció a gyermekkorban

54/54 óra

Óvoda

Az óvodás korú gyermek életkori sajátosságai

Óvodába kerülés, beszoktatás

Óvodai szocializáció

Az óvodáskor jellemzői

A gyermek mozgása, testi jellemzői

Értelmi fejlődés

Az óvodások érzelmi fejlődése

Társas jellemzők

Nemi identitás fejlődése

Éntudat kialakulása

Önszabályozás

Önállóság, autonómia

Társas készségek, szociális kompetencia

Gyerekek közötti társas kapcsolat, játék

Agresszió

Barátság

Gyerekcsoportok jellemzői

Gyerekcsoportok fejlődési fázisai

A csoport kohéziójának növelése

Szociális kompetenciát fejlesztő játékok

4.4.1.4 A nevelés színterei

36/36 óra

A szocializáció fogalma, színterei

Szociális tanulás fogalma, folyamata

Közvetlen nevelés

Formálás

Modellálás

Megfigyeléssel tanulás

Utánzás

Azonosulás (identifikáció)

Belsővé tétel (interiorizáció)

Elsődleges szocializáció

Másodlagos szocializáció

A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere

A család, a családi nevelés

A család, a család szerkezete, funkciója, típusai

Az anya-gyermek kapcsolat jellemzői, a szülői nevelői attitűdök típusai, hatása a gyermek személyiségére

A családi szocializáció, nevelés zavarai, diszfunkciói, a szocializációt károsító tényezők, azok következményei

A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe

Az óvoda működését meghatározó belső szabályozó dokumentumok

A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái

4.4.1.5 A nevelés módszerei

18/18 óra

A nevelési módszer fogalma, típusai

A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai

Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában

Közvetlen és közvetett nevelő hatások és nevelési módszerek

Jutalmazás és büntetés szerepe a nevelési folyamatban

Segítő, támogató nevelési módszerek

A nevelő mint modell

Az óvodapedagógus szerepéről vallott felfogások

Az óvodapedagógus személyisége, alapvető személyiségvonások, alapképességek

A vezetési stílusok

Konfliktushelyzetek a pedagógiai folyamatban

4.4.1.6 A gyermekek fő tevékenységformái

18/18 óra

A nevelés fő tevékenységformái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; munkajellegű tevékenység

Gyermekfelfogások és a játék a nevelés történetében

Az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái

A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei

A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A munka jellegű tevékenység, mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munka jellegű tevékenységek a nevelési oktatási intézményekben
A játék és a munka jellegű tevékenység kapcsolata
A gyermekek megismerése a tevékenységek során

4.4.1.7 Inter- és multikulturális nevelés az óvodában

67/31 óra

Kultúra

Multikulturalizmus

Multikulturális, interkulturális nevelés

Integrált, szegregált nevelés

Inkluzív (befogadó) nevelés

Másodlagos szocializáció, a gyermek az óvodában

Óvodai statisztikai adatok

Nemzetiségi óvodai nevelés

Sajátos nevelési igényű gyermekek az óvodában

Romák/cigányok és travellerek/utazók az iskoláskor előtti nevelésben

Cigány/roma gyerekek az óvodában

Roma/ cigány ismeretek megjelenése a pedagógusképzésben

Travellerek intézményes nevelése a tankötelezett kor előtt

4.4.2 Játékpedagógia tantárgy

165/232

A tantárgy tanításának fő célja:

A tanulók szerezzenek gyakorlati és elméleti ismereteket, készségeket és képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy képessé váljanak szabadidős alkalmak, játéktevékenységek kezdeményezésére, megszervezésére és vezetésére, a közösségi élettel összefüggő feladatok végzésére. Ismerjék meg az óvodáskor legfontosabb tevékenységének – a játéknak – a specifikumait, a játékra vonatkozó elméleteket, a játék sajátosságait, a különböző játékfajták jellemző vonásait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: főiskolai szintű képzésben szerzett pedagógus diploma.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felkelti a gyerekek tevékenységei iránti érdeklődését.	Ismeri az óvodai nevelés területeit, a tevékenységi formákat, a tevékenységirányítás módszereit, az ezekhez kapcsolódó szervezési feladatokat.	Közreműködik óvodai tevékenységek előkészítésében, aktívan részt vesz a lebonyolításban.	Az óvodapedagógussal együttműködve megvalósítja, felügyeli és segíti a tevékenységeket.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Segíti a játékfeltételek megteremtését. Részt vesz a játékeszközök beszerzésében, előkészítésében, előkészítésében.	Rendelkezik játépedagógiai és játépszichológiai ismeretekkel.	Segíti a kötetlen játék megteremtését, és szükség szerint irányítja a játéktevékenységet. Ismeri és kezeli a játék helyzetekben előforduló konfliktusokat.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a ráépülő tevékenységi formákkal. Önálló ötletei vannak, részt vesz az előkészítésben, szervezésben és megvalósításban.	
A csoport játéktevékenységeinek megszervezésében együttműködik az óvodapedagógussal.	Ismeri a játéktevékenység személységformáló hatását, és ezt a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodva használja fel.	Nytított új játéktevékenységek megismerésére. Aktívan közreműködik az óvodán belüli és kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és a megvalósításban. Környezettudatos viselkedésre ösztönöz.	Felelősségteljesen, a baleset és munkavédelmi szabályokat betartva végzi munkáját.	

A tantárgy témakörei:

4.4.2.1 Az óvodáskor játécai

36/36 óra

A játék jelentősége a gyermek életében

A játék fogalma és céljai

A játékpedagógia történeti áttekintése

A gyermek játéktevékenységének fejlődése, a fejlődés fokozatai és szintjei

A játék osztályozása, játékfajták (gyakorlójáték, szerepjáték, dramatikus-drámajáték, konstruáló játék, szabályjáték)

A gyakorlójáték meghatározása, fejlődésének szintjei, felosztása, jellemző jegyeinek bemutatása, nevelő hatásának elemzése

Átmenet a gyakorlójátékból a szerepjátékba, a szimbolikusséma fogalma, jelentősége

A szerepjáték fogalma, jelentősége a gyermek életében

A szerepjáték fejlődési szakaszainak, jellemző jegyeinek bemutatása

Dramatizálás és a bábjáték meghatározása, helye a szerepjátékban. A szerepjátékot befolyásoló tényezők elemző bemutatása. Az idő és a tér sajátos megjelenési formái.

A szerepjáték személyiségfejlesztésben betöltött szerepe

A Barkácsolás és a szerkesztő (konstruáló) játék bemutatása. Nevelő, fejlesztő hatásuk elemzése. A játék feltételeinek megteremtése (objektív, szubjektív), az eszközök sajátosságai

A szabályjáték meghatározása, felosztása, jellemző jegyeinek kiemelése. Személyiségfejlesztő hatása, a szabályjáték megtanításának, irányításának alapelvei

4.4.2.2 Játéktevékenység

49/67 óra

A játék szerepe az óvodai nevelésben

A játék fejlesztő hatásai

Kognitív és motorikus készségek fejlesztése játékkal

Szociális és érzelmi készségek kialakítása a játékban

Kreativitás fejlesztése játéktevékenységekkel

Csoportos játéktervezés és -vezetés

A szabad játék és strukturált játék egyensúlya

A pedagógus szerepe a játéktevékenységek során

Differenciált játéktevékenységek tervezése

Játéktevékenységek és környezet
Zene és mozgás a játékban
Dráma és színház a játéktevékenységekben
Matematikai készségek fejlesztése játékokkal
Nyelvi fejlesztés és kommunikáció játékos tevékenységekkel
Differenciált játéktevékenységek tervezése és alkalmazása
Játéktevékenységek értékelése és dokumentálása

4.4.2.3 Játékkészség fejlődése és fejlesztése

49/67 óra

Játékkészségek fontossága az óvodáskorban
Játékkészségek típusai és fejlődési fázisok
Játék és memória fejlesztése
Logikai és problémamegoldó készségek játékokkal
A figyelem és koncentráció kialakítása játék során
Motorikus készségek fejlesztése játékkal
Szociális készségek kialakítása csoportos játékokkal
Konfliktuskezelés játékos eszközökkel
Játékkal támogatott tanulási módszerek az óvodában
Különleges nevelési igényű gyermekek integrációja a játékos fejlesztésbe
Differenciált játéktevékenységek tervezése és alkalmazása
Fejlődési mutatók dokumentálása a játék során

4.4.2.4 Játékkezdeményezés és a játék segítése

31/62 óra

A játékkezdeményezés fogalma és alapelvei
A szabad játék szerepe az óvodai nevelésben
Az óvodapedagógus szerepe a játékkezdeményezésben
Csoportos játékok szervezése és vezetése
A játékok differenciált tervezése különböző korcsoportokra
Játékok és motorikus készségfejlesztés
Játékok a kognitív fejlesztés támogatására
Játék és nyelvi fejlesztés
Empátia fejlesztése játékkal
Játék alapú értékelési módszerek

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a korszerű pedagógiai ismereteket kibővítse a gyógypedagógia alapvető ismereteivel, és ezáltal felkészítse a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre, a differenciált bánásmód megvalósítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: okleveles gyógypedagógus, pedagógiatanár, gyógypedagógia tanár

A képzés órakeretének legalább 10 %-át gyakorlati helyszínen (óvoda) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban, lehetőleg további kisebb csoportokra bontva a gyakorlati helyszín sajátosságait figyelembe véve.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Gyógypedagógiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Ismeri a gyógypedagógia tudományát, alap és alkalmazott tudományait, nézőpontjait. Tisztában van a gyógypedagógiai oktatás céljával, munkaformáival, tárgyi feltételeivel.	Gyógypedagógiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.	Szakmai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, aszemélyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projekt-munka készítése). Önálló információ

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adott szempontok alapján megfigyelést végez a különleges gondozástigénylő gyermekek körében és tapasztalatait lejegyzí	Összegegyíti a gyermek megfigyelésének lehetséges szempontjait. Tudja, hogy a tanult szakmának melyek a kompetenciahatárai.	Szakmai irányítást követve önállóan vesz részt gyermekről szóló információgyűjtésben. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	gyűjtése és tájékoztató a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával
Elméleti ismereteinek birtokában munkája során differenciáltan támogatja a különleges gondozást igénylő gyermekek megismerő folyamatait.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a különleges gondozást igénylő gyermekekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a nevelést és a tanítási-tanulási folyamatot.	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja gyermekek egyéni jellemzőit.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Felismeri a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket, problémákat.	Ismeri a hátrányos helyzet (HH), halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fogalmát, valamint az érintett gyermekek nevelésének, oktatásának sajátosságait, (differenciálás, integráció, inklúzió, szegregáció).	Pedagógus irányítása mellett differenciáltan segíti gyermekek gondozását, fejlesztését	Tiszteli a gyermek személyiségét, és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi munkáját.	Digitális eszköz felhasználásával információt gyűjt, azokat etikusan használja és rendszeresen tárolja.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a tehetség megnyilvánulási formáit.	Összegyűjti a tehetséges gyermek nevelésének oktatásának sajátosságait.	A pedagógus útmutatása alapján segíti a tehetséges gyermekeket tehetségük kibontakozásában	Elismeri és ösztönzi a gyermeket tehetségének kibontakozásában.	
Elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Verbális és nonverbális kommunikációja az aktuális helyzetnek megfelelő.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény közötti kommunikáció jelentőségét a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatban.	Együttműködik pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja pedagógiai munka szakmai előírásait. Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal.	

A tantárgy témakörei

4.4.3.1 Bevezetés a gyógypedagógiába

18/36 óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében

A fogyatékoságok okai

A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, a különleges gondozáshoz való jog

Az SNI fogalma

Integráció, inklúzió, szegregáció

Fogyatékos gyermek a családban

4.4.3.2 A gyógypedagógia területei

18/31 óra

A pedagógiai szakszolgálatok, a szakértői vélemény

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás

Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények – EGYMI (speciális óvoda,)

Az integráló intézmények jellemzői

A sérülteket segítő szervezetek

4.4.3.3 Kiemelt figyelmet igénylő gyermek

49/31 óra

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői

A látásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A hallásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői

A beszédfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői

A súlyos halmozott fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői

A diszlexia, diszgráfia, és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői

A hiperaktivitás és figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői

A magatartási és beilleszkedési zavar fogalma, okai, jellemzői

4.4.4 Pszichológia tantárgy

224/219 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-, fejlődés-, szociál- és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat a pszichológiai és pedagógiai folyamatok megértéséhez, önmaguk és társaik, megismeréséhez, társadalmi és szocializációs folyamatok komplex értelmezéséhez. Lélektani ismereteik birtokában képessé válnak a különböző pedagógiai folyamatok szakszerű támogatására, a gyermekek személyiségfejlődésének segítésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pszichológus, okleveles gyógypedagógus.

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Meghatározza az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia kreatizitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Kompetenciahatárainak megfelelően részt vesz a gyermek, személyi ségének és tehetségek kibontakoztatásában.	Törekszik saját képességeinek fejlesztésére. Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Pszichológiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Azonosítja a pszichológia tudományát, alap és alkalmazott tudományait, nézőpontjait, kutatási és vizsgálati módszereit.	Pszichológiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját	Szakmai ismeretek irtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	
Munkája során elméleti ismeretei birtokában támogatja a megismerő folyamatok fejlesztését.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a kognitív, a megismerő lelki tevékenységekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekéletről sajátosságainak megfelelően segíti a nevelést és a tanítási tanulási folyamatot.	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek egyéni jellemzőit.	Ismeri a biztonságos és etikus internet és médiahasználat szabályait.
Felismeri és értelmezi a gyermekek érzelmeit és motivációit.	Azonosítja az érzelmek és motivációk jellemzőit és jelentőségét a viselkedésben, a személyiség működésében és fejlődésében.	Munkája során segíti a gyermekek érzelmeinek megfelelő kifejezését. Motiválja a gyermekeket a különböző tevékenységek végzésére.	Tiszteletben tartja a gyermekek érzelmeit, motivációt, támogatja őket az önkifejezésben és az önmegvalósításban.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikushasználata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Megismeri a gyermekeket és támogatja a személyiségfejlődésüket.	Meghatározza a személyiség fogalmát, fejlődésének törvényszerűségeit és befolyásoló tényezőit, valamint az alapvető személyiségelméleteket.	A munkáját irányító szakember útmutatásai szerint megfigyeléseket végez, megismeri a gyermekeket.	Munkája során tiszteletben tartja a személyiséget, az egyéni különbségekre építve differenciált bánásmódot alkalmaz.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során a különböző életkorú gyermekek sajátosságainak megfelelő segítséget nyújt. Felismeri az egészséges és zavart személyiségfejlődés jeleit.	Meghatározza a fejlődés fogalmát, jellemzőit, befolyásoló tényezőit és törvényszerűségeit. Tisztában van az életkori periódusok jellemzőivel. Érti a szülőgyermek kapcsolat és a kötődés jelentőségét.	Széleskörű fejlődés lélektani ismeretei segítségével különböző életkorijellemzőknek megfelelően végzi munkáját	Figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait, törekszik az egészséges személyiségfejlődés támogatására.	Digitális eszközök és internet segítségével együttműködés a tanárral és a tanuló-társakkal.
Segíti a csoportműködését és támogatja a helyes csoportnormák kialakulását. Segíti a gyermekek szocializációját.	Érti a szociálpszichológia alapfogalmait, az egyén és csoport interakcióinak hatását a személyiségfejlődésre.	A munkáját irányító szakember útmutatásai során megfigyeléseket végez a csoport működésével kapcsolatosan és ezeket megfelelően dokumentálja.	Munkája során példát mutat a közösségi együttműködésben. Konstruktív probléma és konfliktusmegoldó technikákat alkalmaz.	
Komplexen értelmezi a pedagógiai és pszichológiai ismereteit és ennek megfelelően a gyermekek és csoportok nevelésében és személyiségfejlesztésében támogatást nyújt.	Tudja a pedagógiai pszichológia alapvető fogalmait. Megérti a gyermekek személyiségfejlesztésének pedagógiai és pszichológiai vonatkozásait.	Munkája során segíti a munkáját irányító szakembereket a különböző nevelési és oktatási célok és feladatok megvalósításában	Munkája során törekszik a gyermekek megismerésére és segítő támogató nevelési és tanulási légkör megteremtésére.	
Különböző médiatartalmakat és művészeti tevékenységeket alkalmaz a gyermekek tevékenységeinek segítése során.	Ismeri a pszichológia alkalmazott tudományait és azok felhasználásának lehetőségeit az egészséges személyiségfejlődés támogatásában.	Munkája során segíti a gyermekeket a különböző médiatartalmak felhasználásában, a megfelelő források felismerésében és azok etikus alkalmazásában.	Példát mutat az etikus médiahasználatban. Segíti a gyermekeket a digitális eszközök biztonságos alkalmazásában.	

A tantárgy témakörei

4.4.4.1 „Adottságtól a tehetségig” (A személyiség kibontakoztatása) 36/36 óra

Személyiség és egyéniség

Személyiségfejlődést befolyásoló hatások

Velünk született adottságaink

Mire vagyok képes, miben vagyok ügyes? (Képességekből készségek és jártasságok)

Mi fán terem a kompetencia?

Többféleképpen lehetek intelligens? (Az intelligencia fogalma, területei)

Másként látom és csinálom, mint mások? (A kreativitás jellemzői és fejlesztése)

Mindenki jó valamiben, na de miben?! (A tehetség felismerése)

Könnyű neked, ha intelligens, kreatív és tehetséges vagy?! (A tehetség kibontakoztatása)

Gyakorlatos élményorientált feldolgozás (projektek egyéni és csoportmunkában).

4.4.4.2 Általános pszichológia 36/36 óra

A pszichológia fogalma, tárgya, felosztása, helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés

Az észlelés, az érzéki csalódások

A figyelem

A képzelet

Az emlékezés

A tanulás

A gondolkodás

A motiváció

Az érzelem

A stressz

4.4.4.3 Személyiséglélektan 18/18 óra

A személyiséglélektan fogalma

A személyiség fogalma

A személyiség kialakulása, fejlődése

A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők

A személyiség tipológiai megközelítése

Személyiségelméletek

A jellem

Az érett személyiség kritériumai

4.4.4.4 Fejlődéslélektan

36/36 óra

A fejlődéslélektan tárgya, alapvető kérdései

A pszichikai fejlődéstörvények

A fejlődés fogalma, menete, mozgatórugói

A fejlődést befolyásoló tényezők

Életkori szakaszok jellemzői Erikson és Piaget fejlődésmodellje

Fejlődésbeli eltérések és különbségek, a fejlődés zavarai

A gondolkodás fejlődése

A mozgás fejlődése

A verbális és a nonverbális kommunikáció fejlődése

Az intelligencia és a kreativitás fejlődése

Az énkép és az éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarati élet fejlődése

A játék, a rajz és a mesék szerepe a gyermek fejlődésében

A korai anya-gyermek, apa-gyermek kapcsolat

A kötődés fogalma, a kötődés mintázatai, zavarai

A szocializáció és a szociális tanulás

Az identitás fogalma, kialakulása és fejlődése és az identitáskrizisek

4.4.4.5 Szociálpszichológia

36/31 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, kutatási területei

A szociálpszichológia területei, funkciója

Szociálpszichológiai neves kísérletek

Interakció-kommunikáció, az emberek közötti kapcsolattartás jellemzői

A személyészlelés (személypercepció)

Fizikai és szociális észlelés

Pontosság az érzelmek észlelésében, a hangulat befolyásoló hatása

Gondolkodási sztereotípiák mások megismerésében (előítélet, stigma)

A társas kapcsolatokat befolyásoló tényezők (segítők, nehezítők)
A konfliktus fogalma, fajtái, konfliktuskezelési stratégiák
A státusz és a szerep
A szereptanulás, szocializáció
A szerepfeszültség, szerepkonfliktus
A csoport fogalma, típusai, a csoport működése
A csoporthoz tartozás motivációi és a csoportdinamika
A csoporton belüli szerepek, spontán vezetők szerepe a csoportban
A társas befolyásolás: konformitás, engedelmesség, vezetés
Agresszivitás, bántalmazás okai, formái, a kezelés és a megelőzés lehetőségei

4.4.4.6 A gyermeknevelés pszichológiája

31/31 óra

Szocializációs szinterek
Családi nevelés
Intézményi nevelés
Nevelési stílusok
Vezetési stílusok

4.4.4.7 Játék- és mesepszichológia

31/31 óra

Játék fogalma
Játék fajtái
Játék feltételei
Különböző életkorok játéka
A mese, mint a gyermekszemmel látott világ
A belső képalkotás, mint fejlődési lehetőség
Képzeltbarátok a gyermek életében
A mintha világa: a mesei kettős tudat
Gyermekkoros mesekorszakok
Hogyan mesélünk?
Értelem kontra érzelem: az érzelmek kifejezésével kapcsolatos nehézségek
Az érzelmi intelligencia fejlesztésének szükségessége gyermekkorban
Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesékkel

A tantárgy tanításának fő célja:

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók a hospitálások során betekintést nyerjenek az óvoda szakmai munkájába, megismerjék a nevelés és oktatás különböző szintereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, óvodapedagógus, pedagógus végzettséggel rendelkező egyéb szakember.

A képzés órakeretének legalább 65 %-át gyakorlati helyszínen (óvoda) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elméleti ismereteit alkalmazza a mindennapok gyakorlatában és speciális helyzetekben.	Tudja a pedagógiai, pszichológiai, oktatássalneveléssel kapcsolatos fogalmakat.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozónevelő munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban, írásos dokumentumokat, nyilvántartásokat, foglalkozásterveket, környezet és esettanulmányt készít, szükség szerint üzenetet ír és nyomtatványt tölt ki.	Azonosítja az intézmények adminisztrációs feladatait, a nyilvántartások, környezet és esettanulmány készítésének módját és szabályait	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása Digitális, internet alapú kommunikáció Digitális tartalmak létrehozatala
A pedagógus/szakember instrukciói alapján irányítja a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerűjátékeszközöket készít.	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységet, azok eszközeit, szerepüket a személyiségfejlődésben.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozónevelőmunkáját.	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és figyelembevételével irányítja.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás
Szakszerűen megfigyeli és megismeri a gyermek, tevékenységeit.	Alkalmazza a gyermek megfigyelésének és megismerésének módjait, és megérti ezek pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételeit.	Kompetenciájának megfelelően megfigyeléseket végez, az adatokat, információkat szemponatoknak megfelelően pontosan dokumentálja.	A munkája során figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait. A gyermek megismerésénél megszerzett információkat etikusan kezeli.	A gyermekek megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni.
Segíti a gyermekek játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmutatása szerint részt vesz az előkészítésben és a kivitelezésben	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek különböző játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint ezek tervezéséről, szervezéséről, kivitelezéséről.	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek sajátosságainak megfelelően segítséget nyújt a feladat elvégzésében.	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkor-nak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, énekzene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek, sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos környezetet teremt a gyermekek fejlődéséhez.	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirend ez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.	Kompetenciának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végez	Munkája során türelemmel, empátikusan végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötletet, javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepéit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően résztvesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepéhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.
Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, valamint együttműködik a családdal.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a családról és annak egészségműködéséről. Azonosítja a diszfunkcionális család, a családi krízisek és a	Támogatja a nevelő/pedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel	Munkáját empátikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
	veszélyeztetett, valamint a hátrányos helyzetű gyermek jellemzőit, a prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	él a gyermekvédelemmel megfelelő szakembere felé.	egyenlő bánásmódját.	

A tantárgy témakörei

4.4.5.1 "Kicsi vagyok én, majd megnövök én"

18/18 óra

Az óvodáskorú gyermekek fejlődésének jellemzői:

Testi és mozgásfejlődés

Gondolkodás fejlődése

Érzelmi és akarati fejlődés

Beszédfejlődés

Szocializáció, énefejlődés

Önkiszolgálás

4.4.5.2 A gyermekek és az intézmények megismerésének lehetőségei 30/30 óra

A hospitálások során a köznevelési intézmények működésének megismerése (jogszabályi háttér, intézményi rendszer, adott intézmény személyi feltételei, épület felépítése, működési feltételei)

A gyermekek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

4.4.5.3 A gyermekek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

30/30 óra

A gyermekek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása

A különleges bánásmódot igénylő gyermek: sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek

Játéktevékenység irányítása

A gyermekek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

Az óvodapedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

4.4.5.4 Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

12/12 óra

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességek fejlődésének

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

4.4.5.5 Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás

36/36 óra

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öködesign, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándékozás játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

4.5 Óvodai nevelési feladatok megnevezésű tanulási terület 747/766 óra

4.5.1 Óvodai nevelés tantárgy

206/232

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló felsőfokú óvodapedagógus közvetlen irányítása mellett végzi szakirányú munkáját.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: főiskolai szintű képzésben szerzett pedagógus diploma.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felkelti a gyerekek tevékenységek iránti érdeklődését.	Ismeri az óvodai nevelés területeit, a tevékenységi formákat, a tevékenységirányítás módszereit, az ezekhez kapcsolódó szervezési feladatokat.	Közreműködik óvodai tevékenységek előkészítésében, aktívan részt vesz a lebonyolításban.	Az óvodapedagógussal együttműködve megvalósítja, felügyeli és segíti a tevékenységeket.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Segíti a játékfeltételek megteremtését. Részt vesz a játékeszközök beszerzésében, előkészítésében, elkészítésében.	Rendelkezik játékpedagógiai és játépszichológiai ismeretekkel.	Segíti a kötetlen játék megteremtését, és szükség szerint irányítja a játéktevékenységet. Felismeri és kezeli a játék-helyzetekben előforduló konfliktusokat.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a ráépülő tevékenységi formákkal. Önálló ötletei vannak, részt vesz az előkészítésben, szervezésben és megvalósításban.	Információgyűjtése és tárolása

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
<p>A csoport játéktevékenységeinek megszervezésében együttműködik az óvodapedagógussal.</p>	<p>Ismeri a játéktevékenység személyiségformáló hatását, és ezt a gyermekéletkori sajátosságaihoz igazodva használja fel.</p>	<p>Nyitott új játéktevékenységek megismerésére. Aktívan közreműködik az óvodán belüli és kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és a megvalósításban. Környezettudatos viselkedésre ösztönöz.</p>	<p>Felelősségteljesen, a bal- és munkavédelmi szabályokat betartva végzi munkáját.</p>	<p>A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ</p>
<p>Segíti az anyanyelvi nevelés megerősítését a verselésben. A verseket, meséket az éhangsúlyos magyar beszéd alkalmazásával adja elő. Közreműködik a versés mesehallgatás feltételeinek megteremtésében. Részt vesz szemléltető eszközök elkészítésében.</p>	<p>A verseléshez, meséléshez aktív ismerettel rendelkezik, kiválasztásuk során alkalmazza a gyermekpszichológia útmutatásait.</p>	<p>Segíti a szabad játék keretében a gyermekek vers, mese kezdeményezését, a tevékenységükbe aktívan bekapcsolódik.</p>	<p>Felelőség teljesen vesz részt a tevékenységek előkészítésében, szervezésében és megvalósításában.</p>	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
<p>Segíti az ének, zene, énekes játék, gyermek-tánc feltételeinek megteremtését. Részt vesz a zenei nevelésben, a motivációs eszközök beszerzésében, előkészítésében, elkészítésében. Erősíti a zenei anyanyelv elsajátítását, Kodály zenei örökségének tovább élését.</p>	<p>Rendelkezik a zenei neveléshez alapvető ismeretekkel, mondókák, dalos játékok játéklehetőségével. A ritmus és dallamhangszereket meg tudja szólaltatni.</p>	<p>Fontosnak tartja a szervezett és szabad játékidőben a zenei nevelés feltételeinek megteremtését.</p>	<p>Felelősségteljesen összekapcsolja a zenei nevelést más módszertani tevékenységi formákkal. Önálló ötletei vannak a mondókák, dalos játékok motivációként, köztes motivációként történő alkalmazására más tevékenységek során.</p>	
<p>Segíti az ünnepekkel, jeles napokkal, hagyományokkal, népszokásokkal kapcsolatos programok szervezését és lebonyolítását.</p>	<p>Ismeri az óvodai programokat, jeles napokat, a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat, hagyományokat.</p>	<p>Erősíti a magyar és európai keresztény kultúra értékeit. Tiszteletben tartja a kulturális különbségeket.</p>	<p>Jelentőségüknek megfelelően tisztelettel használja az ünnepi szimbólumokat, jelképeket.</p>	
<p>Segíti a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység feltételeinek megteremtését. Részt vesz az eszközök beszerzésében, előkészítésében, elrendezésében.</p>	<p>Ismeri a gyermekek vizuális kreatív tevékenységéhez kapcsolódó módszereket (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka). Rendelkezik a színés formaismeret alapvető elemeivel.</p>	<p>Támogatja a képzőművészeti, népművészeti alkotásokra való rácsodálkozás képességének a fejlesztését. A hagyományos értékeket tartja elsődlegesen követhetőnek.</p>	<p>Felelősségteljesen végzi a gyermekek forma, szín és képi látásmódja fejlődésének segítését. A tehetségigéretes gyermek fejlesztése érdekében közreműködik a tárgyi feltételek megteremtésében</p>	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
<p>Segíti a mozgás feltételeinek megteremtését szervezett keretben és a szabad játék idején. Segíti a szervezett és szabadjáték keretében a mozgásfejlesztés megszervezését, lebonyolítását. Részt vesz a sporteszközök beszerzésében, előkészítésében, tisztántartásában.</p>	<p>Rendelkezik az óvodás gyermekek mozgásfejlesztéséhez szükséges ismeretekkel.</p>	<p>Felismeri és kezeli a mozgás közben előforduló konfliktusokat</p>	<p>Felelősségteljesen, a baleset, gyermekbaleset, munkavédelmi szabályok betartásával végzi munkáját.</p>	
<p>Segíti az óvodásokat a külső világ tevékeny megismerése keretében a természeti és társadalmi ismeretek, fenntartható fejlődés megismerésében. Részt vesz a tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzésében, előkészítésében, megóvásában.</p>	<p>Rendelkezik az óvodás gyermekek életkori sajátosságát figyelembe vevő, az épített és természeti környezet megismeréséhez szükséges ismeretekkel.</p>	<p>Segíti a természeti és társadalmi környezet értékeinek megismerését. Tudatosan megjeleníti munkája során a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét. Környezettudatos viselkedésre ösztönöz.</p>	<p>Felelősségteljesen cselekszik, nyilatkozik, a gyermekek tevékenységét segíti a környezettudatos nevelés érdekében. Önálló ötleteivel gazdagítja az óvoda/Zöldóvoda törekvéseit.</p>	
<p>A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal tevékenység keretében vagy a szabad játék során elősegíti a játékos cselekvéses tanulást, a gyakorlati problémamegoldást. A matematikai tevékenységek megszervezésében együttműködik az óvodapedagógussal.</p>	<p>Ismeri az elemi matematikai kifejezéseket és játékos formában a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodva alkalmazza, a szabad játék keretében (helyhatározók, halmazok, 10-es számkörben több, kevesebb, ugyanannyi, ellenpárok: magasabb, alacsonyabb, hosszabb rövidebb stb.)</p>	<p>Támogatja a spontán játékos matematikai tapasztalatszerzést.</p>	<p>A szabad játék során a matematikai tapasztalatokat megerősíti, önálló ötleteivel segíti.</p>	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Képes a munka jellegű tevékenységek irányítására, segítésére.	Ismeri a munka jellegű tevékenységeket az óvodában (önkiszolgáló, közösségért végzett munka, napi és egyéb munka, környezet-, növény és állatgondozás).	Tudatos pedagógiai szervező munkával támogatja gyermekek munka jellegű tevékenységét.	Önállóan szervezi a napi rendnek megfelelően a gyermekek munka jellegű tevékenységét.	
A rábízott pedagógiai ügyviteli feladatokat elvégzi.	Ismeri az intézmény dokumentumait, adminisztrációs teendőit.	Munkája igényes, pontos, precíz. A környezet védelme érdekében tudatos anyag- és energiafelhasználásra törekszik.	Figyel a határidőkre, kompetenciahatárai betartásával dokumentál.	
Támogatja a gyermekek kreatív, művészeti alkotó tevékenységeit.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a pedagógiai munkához kapcsolódó művészeti területekről: zenei nevelés, gyermekirodalom, kreatív alkotás, vizuális nevelés, testkultúra.	Elkötelezett a gyermekek kreatív, művészeti fejlesztése iránt. Tudatosítja az újrahasznosíthatóság elvét, lehetőségeit.	Önálló ötletei felhasználásával segít tevékenységek szervezésében, előkészítésében, megtartásában.	

A tantárgy témakörei:

4.5.1.1 Az óvodai nevelés alapjai

36/36 óra

Az óvodai nevelés törvényi keretei
Az óvodai nevelés pedagógiai alapelvei
Az óvodai nevelés célja, feladatai
Az óvoda tevékenységrendszer
A gyermeki tevékenység jellemzői
Az óvodapedagógus tevékenységének jellemzői
Az óvodai élet közös tevékenységei
Az óvodai élet tervezésének és szervezésének elvei
Az Alapprogram fogalmainak értelmezése

4.5.1.2 Nevelési területek az óvodában

18/36 óra

Egészséges életmódra nevelés (Egészséges táplálkozás, mindennapos testnevelés, mozgás, testi és lelki egészség fejlesztése, környezettudatos magatartás kialakítása, balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás.)
Anyanyelvi nevelés
Intellektuális szükségletek kielégítése (értelmi nevelés)
Eszztétikai nevelés
Érzelmi és erkölcsi nevelés (Erkölcsei szokások kialakítása).
Közösségi nevelés
A pedagógus szerepe a nevelésben
Az óvodapedagógusok munkáját közvetlenül segítők szerepe a nevelésben

4.5.1.3 Az óvodai tevékenységirányítás módszerei

85/98 óra

A módszer fogalma
A módszerek megválasztásának szempontjai
A hagyományos módszerekről óvodai szemlélettel
Az óvodai tevékenységirányítás és tapasztalatszerzés módszerei
Pedagógus dominanciájú módszerek
A pedagógus és gyermek közösen alkalmazott módszerei
Gyermeki dominanciájú módszerek

A tevékenységirányítás szervezeti formái

Kötött-és kötetlen tevékenységek

Párhuzamos tevékenységek

Napirend

Kirándulás, séta

Komplex tevékenységek

Tevékenységbe integrált műveltségtartalmak

Projekt

A tevékenységirányítás munkaformái (frontális, egyéni, páros, csoportos, mikrocsoportos)

4.5.1.4 Tehetségek az óvodában

67/62 óra

A tehetség fogalma

A tehetség összetevői:

Átlag feletti képességek-kreativitás-motiváció

Az óvodai tehetséggondozás célja, feladatai

A gyermek kiválasztásának folyamata:

Azonosítás-Beválogatás-Kapcsolattartás a szülőkkel-Tanácsadás

A tehetségsegítés tartalma

Tehetségigéreték gondozásának tehetségterületei

Komplex programok a tehetségigéreték műhelyében

Gazdagítás a tehetséggondozásban

A tehetségműhely dokumentációja

A tehetségigéreték gondozásának személyi feltételei

Tárgyi feltételek

Hálózatfejlesztés a tehetségigéreték gondozása érdekében

4.5.2 Óvodai gyakorlat tantárgy

541/534 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók a hospitálások során betekintést nyerjenek az óvoda szakmai munkájába, megismerjék a nevelés és oktatás különböző színtereit. Legyenek

tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítik pedagógiai tudásukat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, óvodapedagógus, pedagógus végzettséggel rendelkező egyéb szakember.

A képzés órakeretének legalább 65 %-át gyakorlati helyszínen (óvoda) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elméleti ismereteit alkalmazza a mindennapok gyakorlatában és speciális helyzetekben.	Tudja a pedagógiai, pszichológiai, oktatássalneveléssel kapcsolatos fogalmakat.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozónevelő munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban, írásos dokumentumokat, nyilvántartásokat, foglalkozásterveket, környezet és esettanulmányt készít, szükség szerint üzenetet ír és nyomtatványt tölt ki.	Azonosítja az intézmények adminisztrációs feladatait, a nyilvántartások, környezet és esettanulmány készítésének módját és szabályait	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása Digitális, internet alapú kommunikáció Digitális tartalmak létrehozatala
A pedagógus/szakember instrukciói alapján irányítja a játéktevékenységet. Kreatívan alkalmazza az	Meghatározza a különböző életkorokra jellemző játéktevékenységet, azok eszközeit, szerepüket a sze-	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú	A játéktevékenységet a gyermekek életkori fejlettségének és érési állapotjának figyelembevételével irányítja.	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat. Egyszerűjátékeszközöket készít.	mélyiségfejlődésben.	gondozónevelőmunkáját.		
Szakszerűen megfigyeli és megismeri a gyermek, tevékenységeit.	Alkalmazza a gyermek megfigyelésének és megismerésének módjait, és megérti ezek pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételeit.	Kompetenciájának megfelelően megfigyeléseket végez, az adatokat, információkat szemponatoknak megfelelően pontosan dokumentálja.	A munkája során figyelembe veszi a gyermekek egyéni sajátosságait. A gyermek megismerés során megszerzett információkat etikusan kezeli.	A gyermekek megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus dokumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni.
Segíti a gyermekek játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmutatási szerint részt vesz az előkészítésben és a kivitelezésben	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a gyermekek különböző játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint ezek tervezéséről, szervezéséről, kivitelezéséről.	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek sajátosságainak megfelelően segítséget nyújt a feladat elvégzésében.	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Előkészíti a különböző művészeti tevékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkorának megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, énekzene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szakszerűen, a gyermek, sajátosságainak, szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos	Megnevezi az egészséges fejlődés jellemzőit a különböző életkorokban. Meghatározza a napirend ez kapcsolódó gondozási és egészségnevelési feladatokat végzi	Kompetenciájának megfelelően gondozási és egészségnevelési feladatokat végzi	Munkája során türelemmel, empátián végzi gondozási-egészségnevelési feladatait. Figyel a biztonságos környezetre és	Egészségnevelési feladataihoz kapcsolódóan IKT eszközöket használ.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
környezetet teremt a gyermekek fejlődéséhez.	zási és egészségnevelésifeladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkezik.		a balesetek megelőzésére.	
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötletet, javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepéhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.
Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, valamint együttműködik a családdal.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a családról és annak egészséges működéséről. Azonosítja a diszfunkcionális család, a családi krízisek és a veszélyeztetett, valamint a hátrányos helyzetű gyermek jellemzőit, a prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a nevelő/pedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él a gyermekvédelemmel megfelelő szakembere felé.	Munkáját empátikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.

A tantárgy témakörei

4.5.2.1 A gyermekek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

152/129 óra

A gyermekek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása

A különleges bánásmódot igénylő gyermek: sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek

Játéktevékenység irányítása

A gyermekek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldáskelemzése, véleményezése

Az óvodapedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

4.5.2.2 Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása **103/98 óra**

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermekek testi képességek fejlődésének

A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

4.5.2.3 Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás **134/129 óra**

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öcodesign, újrahasznosítás

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai

Dekoráció, ajándék és játékkészítés lehetőségei

Báb-, makett és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

4.5.2.4 Családi krízisek megjelenése az óvodában

67/80 óra

Az interperszonális kapcsolatok (szülő-gyermek-óvodapedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...), családlátogatás

Az óvoda prevenciós munkája

4.5.2.5 Intézményen belüli és kívüli programok, a hagyományőrzés lehetőségei

85/98 óra

Az intézmény napirendje, a csoport tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

A jeles napok, népszokások, helyi szokások a köznevelés intézményeiben

Ünnepélyek, rendezvények (pl. családi nap, bohócelőadás, találkozók, könyvgyűjtés, közösség-építés, kapcsolat generációk között stb.) szerepe az egyén és a közösség szempontjából

4.6 Gondozás és egészségnevelés megnevezésű tanulási terület

4.6.1 Gondozás és egészségnevelés tantárgy

72/72 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség és az egészséges életmód, valamint az egészségnevelés alapfogalmait. Ismereteik birtokában a tanulók képessé válnak a különböző sajátosságú és életkorú gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítésére, valamint higiénés szokásaik és egészségtudatos magatartásuk fejlesztésére. A tanulók ismereteket szereznek a biztonságos és egészséges környezet megteremtéséről, valamint az oktató nevelő munka során előforduló balesetek megelőzéséről és az elsősegélynyújtásfeladatairól. Megismerik a beteg gyermek ellátásának alapvető teendőit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: egészségtanár, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, biológia szakos tanár, egészségügyi tanár, egészségügyi szakoktató.

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szervezőképessége, rugalmassága és állóképessége, valamint biztos szakmai tudása birtokában megoldható helyzeteket is.	A gondozás és egészségnevelés területén széles körű ismeretekkel rendelkezik.	Ismeri saját kompetenciahatárait és ennek megfelelően jár el. A rábízott feladatokat önállóan elvégzi.	Pontosan, határidőre végzi el a rábízott feladatokat. Szükség esetén azelőztes tervek tőlelterve rugalmasan alkalmazkodik a változásokhoz.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Az egészségnevelési és gondozási feladatok során az aktuális helyzetnek megfelelő verbális és nonverbális kommunikációt alkalmaz.	Azonosítja a verbális és nonverbális kommunikáció sajátosságait. Tudja a kapcsolatteremtés formáit, lehetőségeit a gyermekekkel és a családjukkal.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál a szülőkkel, hozzátartozókkal. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal. Munkáját az etikai szabályok betartásával végzi. Kommunikációja során betartja az udvariasság szabályait.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Munkája során felismeri a rábízott gyermekek szükségleteit és ezeket képes az egyéni sajátosságoknak megfelelően kiemelni.	Azonosítja a különböző gyermekek életkori sajátosságait, szükségleteit.	A gyermekek szükségleteit képes önállóan kiemelni.	Határozott fellépés és együttérző, segítőkész magatartás jellemzi.	Az információforrások kritikus használata.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Támogatja a gyermekek egészségtudatos magatartását és az egészséges életmód kialakítását.	Meghatározza az egészségvédelem fogalmait, módszereit, eszközeit és ezek alkalmazásának lehetőségeit a különböző életkorokban. Megnevezi az egészséges életmód követelményeit és az egészségre káros szokások hatásait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján részt vesz a gyermekek egészségnevelésében	Egészségtudatos magatartás jellemzi, elkötelezett az egészséges életmód szokásainak kialakításában és az ezzel kapcsolatos példamutatásban.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanuló-társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Megteremti a gyermekek pihenéséhez szükséges feltételeket.	Tudja az egyes életkorokra jellemző aktív és passzív pihenés fogalmát, formáit és jelentőségét.	Biztosítja a gyermekek pihenéséhez szükséges környezetet.	Munkája során törekszik a nyugodt környezet és a pozitív nevelői légkör megteremtésére.	
Gondozási munkája során a beavatkozást igénylő helyzeteket gyorsan felismeri. Figyelmét képes megosztani a rábízott gyerekek között.	Meghatározza az egészséges és biztonságos környezet megteremtésének feltételeit és lehetőségeit, valamint az elsősegélynyújtás teendőit.	Gondoskodik az egészséges és biztonságos környezet megteremtéséről. Szükség esetén elsősegélyt nyújt.	Felelősséget vállal a rábízott gyermekekért. Törekszik a balesetek megelőzésére. Munkáját figyelmesen és türelemmel végzi.	
Tevékenyen részt vesz a gyermekek egészséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a személyi higiéné területén.	A gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő gondozási tevékenységet végez.	Elkötelezett a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ellátja a beteg gyermeket intézményi keretek között.	Tudja a beteg gyermek ellátásának alapvető feladatait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján ellátja a beteg gyermeket.	A beteg gyermek ellátásával kapcsolatos feladatait felelősséggel és empátiákkal látja el.	

A tantárgy témakörei

4.6.1.1 Egészségvédelem

18/18 óra

Az egészség és az egészségvédelem fogalma, célja, feladata

Az egészségnevelés fogalma, célja, módszerei, eszközei

Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban

A gyermek testi szükségletei

A helyes étkezési szokások

A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben

A kulturált és egészséges étkezési szokások kialakítása

Az aktív és passzív pihenés és a mozgás szerepe jelentősége

A prevenció fogalma, szintjei, szinterei, feladatai, eszközei

Dohányzás alkohol és drogfogyasztás megelőzése gyermekkorban

4.6.1.2 Személyi gondozás

18/18 óra

A személyi gondozás fogalma, területei

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

A higiénés szokások kialakításának területei és szabályai

Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően

A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

A személyi higiéné jellemzői, követelményei különböző életkorokban

4.6.1.3 Az óvodai neveléshez kapcsolódó gondozási tevékenységek 18/18 óra

Az óvodai gondozási feladatok célja, feladatai

Táplálkozás, étkezéssel szemben támasztott követelmények.

Tisztálkodási, testápolási teendők.

Pihenés, alvás gyakorlata, fontossága.

Testedzés, mozgás és öltözködés gondozási feladatai.

Napirend jelentősége a gyermek életében.

Beszoktatás jelentősége, gondozási feladatai.

Beteg gyermek gondozása.

SNI gyermek gondozási feladatai.

4.6.1.4 Betegség tüneteit mutató gyermek gondozása

18/18 óra

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során

Teendők hányással, hasmenéssel járó betegségek esetén

Lázas gyermek ellátása, a láz okai, tünetei, a lázcsillapítás módjai

Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között

4.7 Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

129/134 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A családpedagógiai ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló megismerkedik a család-
szociológia legfontosabb fogalmaival, a családdal kapcsolatos jelenségek történeti változásai-
val. Megismeri, hogy bizonyos családi folyamatok kiszámíthatóak, szociológiailag leírhatóak.
Értelmezni tudja a család működésének, fejlődésének jellegzetességeit. Betekintést kap a csa-
ládpedagógia alapelveire és módszereire is, valamint felkészül a családok megismerésének sok-
oldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

4.7.1 Gyermek, család, társadalom tantárgy

129/134 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezze-
nek a gyermeket körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról). Ismerjék meg a
családi működés és fejlődés jellegzetességeit. Értsék meg, hogy a család és a család működése
csak sokszínű értelmezési keret és kontextus figyelembevételével ismerhető meg, s hogy bizo-
nyos családi folyamatok kiszámíthatóak, szociológiailag leírhatóak. A tantárgy felkészíti családok
megismerésének sokoldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: szociálpedagógia, szociális munkás szakot végzett pedagógus, pedagógiatanár.

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során problémaérzékenyen közelít a pedagógiai jelenségek értelmezéséhez. Ismeretei alapján képes több szempontú elemzésre, szempontok mérlegelésére.	Felismeri a családjelentőségét a személyiség fejlődésének folyamataiban. Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát.	Felelősen kezeli a rábízott információkat. Szakmai ismeretek birtokában önállóan végzi a rábízott feladatokat.	Tiszteletben tartja gyermekek, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját, Munkáját előítéletmentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása a digitális eszközök segítségével.
Nyíltan és hitelesen kommunikál a partnerekkel, kultúrájának megfelelően. Felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszti.	Rendelkezik a családdal való kapcsolattartáshoz szükséges megfelelő módszertani felkészültséggel.	Pedagógus-iránymutatása és szakmai utasítások alapján önállóan kezdeményez és tart fenn kapcsolatot a családdal, tölt ki jegyzőkönyveket és szakmai dokumentumokat.	A családokkal és a partnerekkel való eredményes kapcsolattartás megvalósítása érdekében törekszik a hatékony kommunikációra. Nyitott az együttműködésre.	Digitális tartalmak létrehozása. Digitális, internetalapú kommunikáció
Bizalmi légkört alakít ki és tart fenn a gyerekekkel és a családokkal. Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását a munkájában érintett személyekkel,	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről. Felismeri a családokkal való kapcsolat megteremtésének és fenntartásának	A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársai valeműködik. Kommunikációja	Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyi jogokat és a személyes adatokat.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betar-

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
családokkal. Támogatja a család és az intézmény kapcsolattartását.	lehetőségeit. Tudja a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat etikusan kezeli.		tásával. Az információforrások kritikus használata.
Támogatja a konfliktuskezelés konstruktív megoldásait. Alkalmazza a konfliktuskezeléstanult módszereit.	Felismeri a családi működés diszfunkciójának jeleit a pedagógiai munka során. Felismeri az egyéni és családi krízishelyzeteket.	Szakemberekkel együttműködve elemzi a feltárt helyzeteket, szakmai-irányítás mellett közreműködik a problémák helyzetek kezelésében, a krízishelyzetek azonosításában, a megfelelő szakemberhez való eljutás támogatásában.	Egyetért azzal, hogy a személyiségfejlesztés az érintett partnerek komplex együttműködésére épül. Törekszik a kialakult probléma hátterének feltérképezésére.	Információgyűjtése, felhasználása, tárolása. Digitális, internetalapú kommunikáció. Digitális tartalmak létrehozatala
Felismeri a családok társadalmi szerepét, helyzetét, a családokra vonatkozó társadalmi normákat. Átlátja a család funkcióinak változásait, a családi életciklusokat.	Érti a társadalom családokra gyakorolt hatását. Azonosítja és meghatározza a család funkcióit a társadalomban, a családi életciklusok során történő változásokat a kialakuló krízishelyzeteket.	Kompetenciahatárai betartásával értelmezi a családok helyzetét és javaslatot tesz a problémák megoldására. A család és a gyermek sajátosságainak megfelelően támogatást nyújt a nevelő-gondozói munkában.	Toleránsan és empátiával közelít a különböző család-típusokhoz. A rábízott gyermek családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
El tud igazodni a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálózatában.	Tudja a prevenciófogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítélet nélkül végzi.	

A tantárgy témakörei

4.7.1.1 Családi mentálhigiéné

18/18 óra

A család lelki egészségének tényezői

A hatékony kommunikáció fogalma és technikája, a segítő kapcsolat csapdái

A P.E.T. módszer, a szülői hatékonyság fejlesztése (Gordon), a szülői eredményesség tanulása

A család elégtelen, hibás működése és annak következményei (túlkötés, elhanyagolás, túlkövetelés, bántalmazás stb.)

A gyermek lelki egészségvédelme, beilleszkedésének támogatása

Az esetmegbeszélés módszertana

Az interperszonális kapcsolatok (szülő-gyermek-pedagógus) működésmechanizmusa, családi konfliktusok, a konfliktuskezelés, a konfliktusfeloldás hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel

A családok megismerésének módja: a családlátogatás

A T.E.T. módszer, a tanári hatékonyság fejlesztése (Gordon)

A segítő szerep

4.7.1.2 Családszociológia

49/54 óra

A család fogalmi meghatározásai

A család funkciói

A család szerepe, jelentősége a társadalomban

Család szerkezete, ábrázolása

Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krizishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenációs eszközök és technikák

4.7.1.3 Gyermekvédelem

62/62 óra

Alapvető emberi jogok
A gyermekek jogai és védelme
A szülői jogok és kötelezettségek
A gyermekjogi képviselő feladatai
Gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakemberek jogainak védelme
Az adatés információkezelés jogi és etikai szabályai.
A gyermekvédelmi rendszer célja, működtetői
Pénzbeli és természetbeni ellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
Hatósági intézkedések
A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
Az alapvető szükségletek hiánya
A kielégítetlen szükségletek hatása a gyermek fejlődésére gyermekszegénység
Elhanyagolás, veszélyeztetettség fogalma, hatása a gyermek személyiségére

4.8 Kommunikáció megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

49/98 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

A tantárgy tanításának célja a kommunikációs ismeretek, készségek aktív, tudatos fejlesztése, kitérve azokra a jellemzőkre, melyek a pedagógiai pályán meghatározóak. Olyan korszerű ismeretek elsajátíttatása, amelyek révén a tanulóknál tudatosul a kommunikáció egyetemessége, a kommunikációs megnyilvánulások kulturáltságának fontossága. A hatékony kommunikációs készségek elsajátíttatása, érzékenységének fejlesztése.

4.8.1 Hatékony pedagógiai kommunikáció tantárgy

49/98 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának fő célja, verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közönségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre. A tanuló ismerje meg és tudja használni a konfliktuskezelési technikákat. Legyen képes érthetően és helyesen kifejezni magát.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: logopédus, kommunikáció szakot végzett pedagógus, magyartanár, drámapedagógus.

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Tudja a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet típusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projekt munka készítése)
Az online térben abeszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	Önálló információgyűjtés és tájékozódás digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felveszi a kapcsolatot a családtagokkal és adekváтан kommunikál.	Meghatározza a családdal való kapcsolattartás szerepét, formáit, szabályait a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatói kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra, részt vállal a segítő beszélgetésben.	Az információforrások kritikus használata. Együttműködés tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Képes megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal megnyilvánulni.	Ismeri a beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit.	Ügyel a helyes artikulációra és légzéstechnikára.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával beszél.	
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenést mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek számára.	

A tantárgy témakörei

4.8.1.1 A kommunikáció és zavarai

9/18óra

A kommunikáció fogalma, jelentősége

A közvetlen emberi kommunikáció csatornái

A szóbeli és írásbeli kommunikáció (helyzetgyakorlatok)

A nonverbális kommunikáció (helyzetgyakorlatok)

A mimika kifejező ereje (helyzetgyakorlatok, képelemzés)

A gesztusok jelentősége (helyzetgyakorlatok)

A külső megjelenés, mint metakommunikáció (helyzetgyakorlatok, képelemzés)

A tér, a térköz (elemzőés helyzetgyakorlatok)

A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

A kommunikáció zavarai, gátló tényezői

Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

4.8.1.2 Beszédművelés, beszédtechnika

22/49 óra

A beszédművelés célja, területei

A beszédművelés fejlesztésének lehetőségei (szókincs bővítése, nyelvi norma)

A beszéd stílusa, a stílusok kommunikációs szerepe (helyzetgyakorlatok)

Hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, hangerő, hangszín (helyzetgyakorlatok)

A leggyakoribb beszédhibák felismerése, rendszere, típusai (helyzetgyakorlatok, felismerő gyakorlatok)

Koncentrációt, összpontosítást erősítő gyakorlatok

Fújó-, légző és ritmusgyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)

Hangképzési, artikulációs gyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)

Nyilvános megszólalás formái (hozzászólás, felszólalás)

Komplex kommunikációs helyzetgyakorlatok

4.8.1.3 Konfliktuskezelés az óvodában

18/31 óra

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai, etikus viselkedés

Viselkedéskultúra és illemtan

Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A digitális kommunikáció szabályai (netikett, tömegkommunikáció, média)

A meggyőző kommunikáció, az eredményes közlésfolyamat feltételei

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

Az asszertív kommunikáció módszerei

A konfliktuskezelési stratégiák a gyakorlatban (kommunikációs helyzetgyakorlatok)

A szülői kapcsolattartás lehetőségei (családlátogatás szerepe, szülői értekezletek, fogadó óra gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései)

A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

4.9 Gyermekirodalom megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

36/36 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

Kiemelten fontos, hogy a tanulók tisztában legyenek azon szépirodalmi művek jelentőségével, a személyiségfejlődésben betöltött szerepével, amelyek a gyermekek számára íródtak. A gyer-

mekirodalmi szövegek dramatizálása segíti, kiegészíti a megismerési és megértési, illetve a pedagógiai folyamatot.

4.9.1 Gyermekirodalom tantárgy

36/36 óra

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy tanításának célja a gyermekirodalom körébe tartozó szövegek rendszerének, műfajainak, megjelenési lehetőségeinek ismerete. A tanuló legyen képes a gyermekek életkori sajátosságait, fejlődési szintjét figyelembe véve a nekik leghasznosabb könyveket, alkotásokat átadni az egészséges fejlődés, nevelődés érdekében. A drámapedagógiamódszereinek elsajátítása, a drámajátékok kipróbálása, átélése „élővé” teszi a történeteket, ezzel megkönnyíti a megértést, és fejleszti a diákok, illetve a majd általuk nevelt gyermekek együttműködési, kifejezőképességét, ön és társismeretét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: magyartanár, drámapedagógus, dráma szakos tanár

A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermek alkotásait az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Ismeri a hazai és nemzetközi mese irodalom kiemelkedő alkotásait.	Önállóan választ az ünnepnapok, jeles események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).
Az irodalmi alkotást nevelés (erkölcsi, esztétikai stb.) szolgálatába állítja.	Tisztában van a társadalmi, erkölcsi normákkal, az esztétikai alapelvekkel.	Az általa választott művek közvetítik az erkölcsi, esztétikai elveket.	Magatartásával képviseli az elvárt társadalmi normákat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A műfaji sajátosságokat felismeri és a kiválasztott művet nevelési célokhoz rendeli.	Tájékozott a gyermekirodalom műfajai terén.	A nevelési célok elérése érdekében tudatosan használja a különböző műfajú szövegeket.	Rugalmasan alkalmazkodik a nevelési helyzethez, odafigyelve a gyerekek igényeire, problémáira, érzelmi állapotára, hangulatára.	digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Az információforrások kritikushasználatával. Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
A drámapedagógia módszereivel képes az élményen alapuló cselekvéses tanulásra.	Tudja a drámapedagógia alapvető módszereit, a drámajátékok formáit, lehetőségeit. A drámajátékokon keresztül megismeri az őt körülvevő világot, ugyanakkor saját belső világát is.	A drámapedagógiai ismeretei birtokában önállóan alkalmazza munkájában az elsajátított módszereket.	Kezdeményező viselkedésével hozzájárul a közös dramatikus játék során a személyiség pozitív fejlődéséhez.	
Élményszerűen előad, és ezzel felkelti érdeklődést, figyelmet az irodalmialkotások iránt.	Ismeri a beszéd megszólaltatásának eszközeit, a beszéd zenei eszközeit és megfelelő mértékben a nonverbális eszközöket.	Az adott életkori sajátosságoknak megfelelően válogat az előadói módszerek, technikák közül.	Kezdeményezően szervezi az előadásokat.	
Bevonja az IKT eszközöket az irodalmi művek megismertetésébe.	Ismeri a legújabb modern technikai eszközöket, amelyek az irodalmi alkotások megjelenítésében, előadásában felhasználhatók.	Törekszik lépést tartani a technikai fejlődés adta lehetőségekkel és azt az intézmény lehetőségeihez mérten alkalmazza is.	Nyitott a legmodernebb technikák alkalmazására.	

A tantárgy témakörei

4.9.1.1 Gyermekirodalom

36/36 óra

A tananyag tartalmát az intézmény felszereltségének, a csoport összetételének, a pedagógiai gyakorlatnak megfelelően lehet elosztani, csoportosítani.

A gyermekirodalom műfajai, sajátosságai

A gyermekirodalmi alkotások kiválasztásának pedagógiai, és pszichológiai szempontjai

Az epikus gyermekirodalmi művek szerkezeti felépítése.

A gyermekversek szerkezete, nyelvi, stilisztikai sajátosságai

Jellemábrázolás a gyermekirodalomban

Komikum és humor a gyermekirodalomban

Verses műfajok: mondókák, rigmusok, versek, nyelvtörők

A versmondás, versbemutatás

A mese jellemzői, hatása, erkölcsi tanításai, meseterápia

A népmese, típusai, eredete

Mesemondás, mesebemutatás. A fejből mesélés ismérvei

A magyar gyermekirodalom klasszikusai és műveik

A dramatikus nevelés pozitív hatásai

A bábjátékok és alkalmazási lehetőségük

Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása

Színjátékos tevékenység (versés prózamondás, jelenet, előadás)

Színházi, bábelőadás megtekintése

4.10 Ágazathoz kapcsolódó tartalmak

4.10.1 IKT a pedagógiában tantárgy

31/31 óra

Óraszámok ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	-	-
10. évfolyam	-	-
11. évfolyam	-	-
12. évfolyam	-	-
13. évfolyam	1	31
1/13. évfolyam	-	-
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja:

A Digitális kultúra (IKT a pedagógiában) tantárgy célja korszerű és gyakorlatorientált informatikai ismeretek, szoftverek, programok használatának megismerése, alkalmazása. A tanulók ismerjék meg azokat az IKT fogalmakat, eszközöket, melyek eredményeképpen azokat célzottan képesek alkalmazni a nevelő, oktató munkát segítve.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: informatika szakos tanár, ügyvitel szakos tanár

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Képes a digitális interakcióra, használja a digitális tartalmak megjelenítésére szolgáló eszközöket.	Ismeri a köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek használatát (laptopok, projektorok, smartboard-ok, érintőpanelek, interaktív táblák).	A különböző infokommunikációs eszközöket önállóan használja.	Törekszik arra, hogy a digitális és infokommunikációs eszközökhöz, valamint szoftverekhez kapcsolódó ismereteit, képességeit folyamatosan fejlessze.	
Az információkérés során gyűjtött multimédiás alapelemeket felhasználja újdokumentumok létrehozására.	Tudja a multimédiaállományok (kép, hang, video) digitális rögzítését például szkennelrel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal.	Teljesen önállóan.	Kitartás, alkotó gondolkodás.	
Jellemzi az élet-hosszig tartó tanulás, a flexibilitás.	Ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereket, ismeri a felhasználási lehetőségeket; követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával.	Teljesen önállóan.	Alkalmazkodás aváltozó környezethez, kritikus szemlélet.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Célzottan használja a nevelő, oktató munkát segítő on és offline irodai szoftvereket.	Ismeri az óvodai, munka során alkalmazható office programokat, (szövegszerkesztők, táblázatkezelők és prezentációkészítők).	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint hivatalos levelet ír, kimutatások, beszámolók, bemutatók készítésében vesz részt.	Dokumentálási adatgyűjtési munkájában precizitásra törekszik.	Képes digitális tartalmak létrehozására, digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Felelősen kommunikál online térben.
Digitális feladatlapokat, tesztek, úrlapokat készít.	Tudja használni az óvodai, munkában használható feladatlapok tesztek szerkesztésére alkalmas eszközöket	Kompetenciájának megfelelően részt vesz az IKT tartalmak készítésében.	Munkája során törekszik változatos IKT módszerek alkalmazására.	Ismeri a különböző digitális információforrásokat és kritikusan használja azokat.
Az e-naplóban és elektronikus nyilvántartó rendszerekben adatokat keres és rögzít.	Tudja használni a köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszereket	Kompetenciájának és a munkáját irányító szakember utasításának megfelelően használja az elektronikus nyilvántartó rendszereket.	Betartja az adatkezelési szabályokat és a munkája során tudomására jutott információkat etikusan kezeli	Képes az önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

A tantárgy témakörei:

A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai

Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása

Az informatikai környezet tudatos alakítása

Az egészséges munkakörnyezet megteremtése

Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása

Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázás

Körlevél készítése

Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása

Öálló információszerzés: információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése

A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, felhasználása Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel

Az óvodai munka során alkalmazható hétköznapi programok ismerete – hivatalos levelek, ki-mutatások, beszámolók, bemutatók készítése.

Szövegszerkesztők (pl. Microsoft Word, Libreoffice Writer) Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Libreoffice Calc) Prezentációkészítők (PowerPoint, Google Slides, Prezi)

A köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek megismerése.

Számítógéphez csatlakoztatható érintőfelületek (smartboard-ok) Önálló rendszert futtató érintőpanelek

A köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszerek hétköznapi használata adminisztrációs feladatokra.

Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai

Adatvédelmi fogalmak ismerete

Az információforrások hitelességének értékelése

Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése

Óraszámok ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	-	-
10. évfolyam	-	-
11. évfolyam	-	-
12. évfolyam	1	36
13. évfolyam	1	31
1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja:

A zenei nevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek megszerzendő végzettségük gyakorlása során hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, ének-zene szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésm ódók, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető kreatív és generatív (létrehozó, alkotó) zenei készségeknek.	Tisztában van az zenei képességeket fejlesztő mozgásos gyakorlatokkal, ritmusjátékokkal, hangképzési technikákkal.	Zenei készségeit folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	
A zenei anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően választja, felhasználja.	Azonosítja a zenei nevelés alapelveit, a zenei fejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a leghasznosabb zenei anyagok kiválasztására.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Digitális tartalmak létrehozása.
Dallamokat, dalokat olyan módon reprodukál, hogy előadás módjával felkelti az érdeklődést a zenei alkotások iránt.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen választ, az életkori sajátosságoknak megfelelő műfajokat alkalmazza.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyermekek felé. Személyiségével, előadói képességeivel is hatást kelt.	
Zeneértő és zeneérző képességei a kellő szakértelmet mutatják. Adekvát befogadói attitűd jellemzi.	Azonosítja a zenehallgatás legoptimálisabb körülményeit, az zenei anyagok elemzésének esztétikai szempontjait.	Önállóan választ a zene befogadói fejlődés szintjéhez, lelkiállapotához illő szemelvényeket.	Rámutat az esztétikai minőséget képviselő zenei alkotások hasznosságára, de nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésm ódók, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik a zeneirodalom korszakainak, műfaji sajátosságainak rendszerében.	Tájékozott a zenei alkotások korszakbeli, műfajbeli sajátosságainak terén.	A nevelési célok elérésének érdekében felelősségtudattal használja a különböző stílusú, különböző korszakból származó szemelvényeket, dallamokat.	A gyerekek érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik. Tájékozottságával ösztönzőleg hat a zenei kultúra megismerésével kapcsolatban.	
A zeneműveket értő módon, elmélyülten hallgatja és elemzi, más népek zenei kultúrájait illetően tájékozott. Választott hangszeres játéka haladó szintű.	Azonosítja a zenei alkotások elemzési szempontjait. Rutinszerűen tudja a választott hangszer alkalmazni.	Zenei művek befogadásakor tudatosság jellemzi, önállóan képes elemzést fogalmazni.	Adekvát befogadói attitűddel hallgat zenei alkotásokat, másokat is nyitottságra, tudatosságra ösztönöz. Nyitott arra, hogy hangszerhasználati képességét folyamatosan fejlessze.	

4.10.2.1 Zenei nevelés

67/67 óra

A tantárgy témakörei

Generatív, kreatív zenei készségek fejlesztése

Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel, verssorok ritmizálása

Páros-páratlan metrumok váltakozásának megéreztetése mozgásos gyakorlatokkal
Ütőhangszeres ritmusjátékok

Motívumokhoz, dallamsorokhoz kapcsolódó azonosságok, hasonlóságok, különbözőségek, ismétlődés, variáció (ritmikai, tempóbeli, dinamikai, dallami, karakterbeli) megfigyeltetése és tudatosítása

Kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy és nyolcütemes egységekben

Megadott szövegekre (pl. versek) ritmus és dallam rögtönzése

Megadott dallamokhoz variációk fűzése.

Képekhez dallam és ritmus társítása

Átmenet nélküli vagy átmenettel történő dinamikai változások (forte, piano, crescendo, decrescendo) érzékeltetése kreatív gyakorlatokkal

Játékos memóriagyakorlatok megadott ritmus és dallamfordulatokkal

Egyenletes mérő és dalritmus együttes hangoztatása (testhangszerekkel, ritmushangszerekkel)

Különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója (hangsúlyok, pl. keringő, tangó, habanera vagy a swing egyenetlen nyolcad hangjai)

Éneklés közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, kifejező éneklésre törekvés

Zenei nevelés alapelvei

Az ének-zene szerepe, jelentősége a gyermek életében, a személyiségfejlődésben

A zenei nevelés alapelvei, helye az esztétikai nevelésben

A gyermek zenei képességeinek fejlesztése (éneklés, zenei hallás, ritmusérzék, zeneifformaérzék, zenei alkotókészség, zenehallgatásra nevelés)

A gyermek zenei fejlődésének elemzése

A gyermeket körülvevő hangok (a zörej, a beszéd, a zenei hang)

Az optimális hangléggör

A zenei anyag kiválasztásának szempontjai

A zenei anyag eredete: népdalagyomány, igényesen komponált műzene

A kicsinyeknek való dalok sajátosságai: hangterjedelem, hangkészlet, dallamképlet, ritmus, játéktípusok

Zenei reprodukció és éneklés

Az élményszerű előadás kritériumai

Éneklés játékhelyzetben, eszköz nélkül és játékeszközzel

Mondókák, gyermekdalok, népdalok tanulása, gyakorlása

Mondókák és gyermekdalok, ölbeli játékok (fürdetéskor, etetéskor, kukucsjátékok, ököl-, tenyér-, ujj-játékok, tapsoltatók)

Arc-, homlok-, fej-, és füljátékok Táncoltatók

Állatokról szóló dalok Évszakok dalai
 Jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó dalok
 Megzenésített gyermekversek
 Dalcsokrok összeállítása

Zeneelméleti alapismeretek
 Hangjegyzés (a ritmus, az ütem, a kulcs, a módosítójelek) Szolmizáció (kottaolvasás)
 Zenei ABC elsajátítása
 Előjegyzések (két # két b-ig)
 Dúr-moll, magas-mély reláció megkülönböztetése
 Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek
 A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera, hegedű, brácsa, cselló, bőgő, faés rézfúvósok)
 Zeneértő és -érző képesség fejlesztése és aktív zenélés
 Hangszeres előadás választott hangszerrel (ajánlott a furulya)
 Zenei befogadó kompetenciák fejlesztése zenehallgatás
 Közismert klasszikus zeneművek és népzenei felvételek, népdalfeldolgozások meghallgatása
 A nyitott befogadói attitűd kialakítása

4.10.3 Mozgáskultúra tantárgy

18/31 óra

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	-	-
10. évfolyam	-	-
11. évfolyam	0,5	18
12. évfolyam	-	-
13. évfolyam	-	-
1/13. évfolyam	-	-
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja:

A testnevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

A tanulók ismerjék meg:

a testnevelés személyiségfejlesztő rehabilitációs, rekreációs tevékenységét

a gyakorlati mozgásanyagon keresztül oktatási, képzési feladatok ellátását

a testnevelés, a mozgásfejlesztés módszereit, oktatási-nevelési törvényszerűségeit

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, tanító, testnevelés szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető mozgásos készségeknek.	Tisztában van a mozgásos képességeket fejlesztő játékos gyakorlatokkal.	Mozgásos készségeit, testkultúráját folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődés szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. A mozgásos játékok kísérése digitális tartalmakkal. Digitális tartalmak létrehozása.
A mozgásos anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Megnevezi a testnevelés alapelveit, a mozgásfejlődésszakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikanevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a gyerekek számára a leghasznosabb egészségnevelési, mozgásfejlődési feladatok választására.	

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a feladatokat, ezzel motiválja a gyerekeket a játékra, mozgásra.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelően alkalmazza azokat.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyerekek felé. Személyiségével, előadói képességeivel ishatást kelt.	
Nyitottan fogadja a változásokat.	Ismeri a mozgásfejlesztés-egészségfejlesztés eszközeit, módszereit.	Önállóan választ a gyerekek életkorának, aktuális állapotának megfelelő játékosfeladatokat.	Rámutat az egészségfejlesztés és a mozgás hasznosságára, a nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	
Eligazodik a szakirodalomban. Kiválogatja a gyerekek életkorának megfelelően.	Tájékozott az egészségfejlesztés, mozgásfejlesztés terén, szükségességében.	A nevelési célok elérése érdekében felelősségtudattal használja a különböző mozgásos feladatokat.	A gyerekek érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik.	
Képes az adott területen az egész életen áttartó tanulásra.	Tudja, ismeri, önállóan megkeresi az önfejlesztéshez szükséges forrásokat.	Képes önmagát kritikusan értékelni.	Legyen igénye a folyamatos fejlődésre, önképzésre.	Folyamatosan keresi a digitális fórumokon a tantárgyhoz kapcsolódó szakirodalmat, zenei anyagokat, egyéb bemutatkozó anyagokat.

A tantárgy témakörei

A mozgás jelentősége a különböző életkorok fejlődésében

Természetes mozgás

Testi képességek a különböző életkorban

A motoros képességek fejlődése és fejlesztési feladatai, képességfejlesztő gyakorlatsorok

Kondicionális képességek

Koordinációs képességek

Mozgékonyság, hajlékonyság

Ügyesség

A testnevelési játékok szerepe, a játéktanítás módszertani elvei

Kapcsolódása más tevékenységekhez, tantárgyakhoz (matematika, írás, vizuális neveléssel.)

Mozgásos játékok felosztása (szerepes vagy utánzó játékok, szabályjátékok stb.)

Terhelés fogalma, összetevői

Fizikai képességek fejlesztése (erő, gyorsaság, állóképesség, légzőgyakorlatok, mozgáskoordináció, ízületi mozgékonytató fejlesztő gyakorlatok)

Motoros tanítási-tanulási folyamat szabályai (mozgáskészség kialakítása)

Módszertani ismeretek, a tervezés szintjei

Játéktanítás előkészítése

Kisgyermekkorban előforduló tartáshibák és lábstatikai rendellenességek megelőzése és azok javítására vonatkozó ismeretek

Zenére végezhető mozgásformák, a tánc szerepe a mozgáskultúra fejlesztésében